

UNIVERZITA PARDUBICE
FAKULTA EKONOMICKO-SPRÁVNÍ

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

2018

Martina Louvarová

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní
Ústav podnikové ekonomiky a managementu

Účetní uzávěrka vybraného podniku

Martina Louvarová

Bakalářská práce

2018

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní
Akademický rok: 2017/2018

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Martina Louvarová**
Osobní číslo: **E15347**
Studijní program: **B6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Management podniku: Management malých a středních podniků**
Název tématu: **Účetní uzávěrka vybraného podniku**
Zadávající katedra: **Ústav podnikové ekonomiky a managementu**

Zásady pro vypracování:

Cílem práce bude vymezit pojmy účetní závěrky a uzávěrky a popsat průběh uzávěrkových operací ve vybraném podniku.

Osnova:

- Vymezení a odlišení pojmů účetní závěrky a uzávěrky.
- Popis průběhu účetní uzávěrky.
- Popis průběhu účetní uzávěrky ve vybrané účetní jednotce.
- Návrh zlepšení a změn.

Rozsah grafických prací:

Rozsah pracovní zprávy: **cca 30 stran**

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

KOVANICOVA, D. Abeceda účetních znalostí pro každého, XVI. Aktualizované vydání, 418 stran, Bova Polygon, Praha 2006, ISBN 80-7273-130-0

KOVANICOVA, D. Jak porozumět světovým, evropským, českým účetním výkazům, 304 stran, Bova Polygon, Praha 2004, ISBN 80-7273-095-9

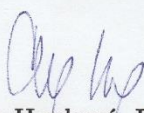
DUŠEK, J. Účetní uzávěrka a závěrka v přehledech. Praha: Grada Publishing, 2007, ISBN 978-80-247-1882-8

KOCH, J. Účetní závěrka podnikatelů za rok .. Český Těšín: Poradce, 2011. ISBN 978-80-7365-323-1.

Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví

České účetní standardy pro podnikatele

Vedoucí bakalářské práce:

Ing. Irena Honková, Ph.D.

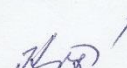
Ústav podnikové ekonomiky a managementu

Datum zadání bakalářské práce: **1. září 2017**

Termín odevzdání bakalářské práce: **30. dubna 2018**

doc. Ing. Romana Provazníková, Ph.D.
děkanka

L.S.

doc. Ing. Marcela Kožená, Ph.D.
vedoucí ústavu

V Pardubicích dne 1. září 2017

PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji:

Tuto práci jsem vypracovala samostatně. Veškeré literární prameny a informace, které jsem v práci využila, jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Byla jsem seznámena s tím, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č.121/2000 Sb., autorský zákon, zejména se skutečností, že Univerzita Pardubice má právo na uzavření licenční smlouvy o užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona, a s tím, že pokud dojde k užití této práce mnou nebo bude poskytnuta licence o užití jinému subjektu, je Univerzita Pardubice oprávněna ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to podle okolností až do jejich skutečné výše.

Beru na vědomí, že v souladu s §47b zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, a směrnicí Univerzity Pardubice č. 9/2012, bude práce zveřejněna v Univerzitní knihovně a prostřednictvím Digitální knihovny Univerzity Pardubice.

V Pardubicích dne 18. června 2018

Martina Louvarová

PODĚKOVÁNÍ

Tímto bych chtěla poděkovat vedoucí bakalářské práce, paní Ing. Ireně Honkové, Ph. D., za její cenné rady a pomoc při zpracování práce. Dále bych chtěla poděkovat účetnímu oddělení společnosti, se kterou jsem spolupracovala, a to za poskytnutí potřebných materiálů pro vyhotovení praktické části práce a ochotné zodpovězení veškerých mých dotazů.

ANOTACE

Tato bakalářská práce se zabývá problematikou účetní uzávěrky ve vybraném podniku. Je rozčleněna do dvou hlavních částí. První část práce je zaměřena na teoretický popis základních pojmů z oboru účetnictví a účetní uzávěrky. Druhá část pojednává o základních faktech vybrané společnosti a popisuje průběh uzávěrkových operací s cílem navrhnout případné změny či zlepšení.

KLÍČOVÁ SLOVA

účetní uzávěrka, rezervy, opravné položky, inventarizace, daň z příjmů, hospodářský výsledek

TITLE

Final accounting operations in the selected accounting entity

ANNOTATION

This bachelor thesis deals with the issue of the closing accounts in the selected company. It is divided into two main parts. The first part of the thesis is focused on the theoretical description of the basic concepts of accounting and financial accounting operations. The second part deals with the basic facts of the selected company and describes the course of the final accounting operations with a view to suggest possible changes or improvements.

KEYWORDS

final accounting operations, reserves, adjusting entries, inventory checking, income tax, outcome

OBSAH

0 Úvod.....	12
1 Vymezení základních pojmů.....	13
1.1 Obecné principy	13
1.1.1 Účetní doklady, účetní knihy	14
1.1.2 Účetní zásady	16
1.2 Účetní uzávěrka.....	17
1.3 Účetní závěrka.....	17
2 Průběh účetní uzávěrky	18
2.1 Přípravné práce	18
2.1.1 Počáteční ocenění a přeceňování	18
2.1.2 Inventarizace majetku a závazků	19
2.2 Doučtování hospodářských a účetních operací.....	21
2.2.1 Dlouhodobý majetek.....	21
2.2.2 Zásoby.....	23
2.2.3 Opravné položky.....	26
2.2.4 Kurzové rozdíly	26
2.2.5 Přejícné položky.....	27
2.2.6 Rezervy	29
2.2.7 Opravné položky.....	29
2.2.8 Odpis pohledávek	30
2.3 Výpočet výsledku hospodaření a daně z příjmů	30
2.3.1 Výpočet daně z příjmů.....	31
2.4 Uzavření účetních knih	33
3 Popis průběhu účetní uzávěrky ve vybrané účetní jednotce	34
3.1 Základní fakta o společnosti	34
3.2 Ekonomické ukazatele	35

3.3 Uzávěrkové operace	38
3.3.1 Přípravné práce	38
3.3.2 Dlouhodobý majetek	41
3.3.3 Zásoby	43
3.3.4 Přejídné položky	43
3.3.5 Rezervy	44
3.3.6 Kurzové rozdíly	45
3.3.7 Opravné položky	45
3.3.8 Zjištění hospodářského výsledku	46
3.3.9 Výpočet daně z příjmů	47
4 Návrh změn a zlepšení	50
Závěr	53
Použitá literatura	54
Přílohy	56

SEZNAM ILUSTRACÍ

Obrázek 1 - Oběh účetních dokladů	15
Obrázek 2 - Členění zásob	23
Obrázek 3 - Schéma výpočtu	32
Obrázek 4 - Organizační struktura	35
Obrázek 5 - Průměrný přepočtený počet zaměstnanců v průběhu 5 let.....	36
Obrázek 6 - Tržby v průběhu 5 let.....	37
Obrázek 7 - DM v pořizovacích cenách v průběhu 5 let	38

SEZNAM ILUSTRACÍ A TABULEK

Tabulka 1 - Účtování inventarizačních rozdílů dlouhodobého majetku.....	20
Tabulka 2 - Účtování inventarizačních rozdílů zásob	21
Tabulka 3 - Účtování účetních odpisů	22
Tabulka 4 - Účtování materiálu na cestě v běžném období.....	25
Tabulka 5 - Účtování materiálu na cestě v následujícím období.....	25
Tabulka 6 - Účtování nevyfakturovaného materiálu v běžném období.....	25
Tabulka 7 - Účtování nevyfakturovaného materiálu v příštím období.....	26
Tabulka 8 - Účtování opravných položek.....	26
Tabulka 9 - Kurzový rozdíl při obchodování na fakturu	27
Tabulka 10 - Komplexní účtování časového rozlišení.....	28
Tabulka 11 - Účtování zákonných a účetních rezerv	29
Tabulka 12 - Účtování odložené daně	33
Tabulka 13 - Odepisování majetku	42
Tabulka 14 - Hodnoty odpisů za rok 2017	43
Tabulka 15 - Opravné položky XY s. r. o. (v tis. Kč).....	46
Tabulka 16 - Výnosy z běžné činnosti za FY2017 (v tis. Kč).....	47
Tabulka 17 - Vykázané odložené daňové pohledávky a závazky za FY2017 a FY2016 (v tis. Kč)	48

SEZNAM ZKRATEK A ZNAČEK

ČNB	Česká národní banka
ČÚS	Český účetní standard
D	Dal
DHM	dlouhodobý hmotný majetek
DNM	dlouhodobý nehmotný majetek
DPPO	daň z příjmů právnických osob
FAP	faktura přijatá
FO	fyzická osoba
HV	hospodářský výsledek
KS	konečný stav
MD	Má dáti
OR	Obchodní rejstřík
PO	právnická osoba
PS	počáteční stav
Sb.	Sbírka zákonů
SMV	samostatné movité věci
TZ	technické zhodnocení
ÚJ	účetní jednotka
ÚS	účetní skupina
VÚS	vnitřní účetní směrnice
VZZ	výkaz zisku a ztrát
ZC	zůstatková cena
ZD	základ daně
ZDP	Zákon o dani z příjmů
ZOR	Zákon o rezervách
ZoÚ	Zákon o účetnictví

0 ÚVOD

Základní funkcí účetnictví je poskytnout všem osobám, jakožto i subjektům, důvěryhodné informace o ekonomické zdatnosti a zejména o výsledku hospodaření podniku za dané časové období. Kromě informační funkce lze účetnictví užívat jako důkazní prostředek při vedení sporů. A zejména na základě zjištěných výsledků z finanční oblasti je také podkladem pro rozhodovací procesy napříč úrovněmi řízení. V neposlední řadě jest účetnictví také základním kamenem pro stanovení daňových povinností. [10]

Účetní období neboli hospodářský rok, vrcholí účetní uzávěrkou a závěrkou. Účetní uzávěrka předchází účetní závěrce a zahrnuje komplex uzávěrkových operací. Je sestavena z činností jako doúčtování účetních operací ke konci účetního období, uzavření účetních knih, zjištění výsledku hospodaření včetně jeho složek a doúčtování daně z příjmů včetně vyčíslení čistého (zdaněného) zisku. Účetní závěrka vychází z výsledků, které byly zjištěny uzávěrkou a spočívá v sestavení účetních výkazů, tj. rozvahy, výkazu zisků a ztrát a přílohy. [9], [13]

Tato bakalářská práce s názvem „Účetní uzávěrka vybraného podniku“ je zaměřena na problematiku uzávěrkových operací vybraném výrobním podniku XY s. r. o. Důvodem pro volbu tohoto téma byl zájem o oblast účetnictví zejména pro jeho využitelnost a uplatnitelnost v praxi, přičemž problematika účetní uzávěrky tyto kritéria splňuje.

Cílem tohoto díla je vymezit pojmy účetní závěrky a zejména uzávěrky a popsat průběh uzávěrkových operací ve vybraném podniku, tedy účetní jednotce. Závěrem navrhnout změny či zlepšení, které by mohla účetní jednotka po analýze uzávěrky společnost XY s. r. o. aplikovat.

Práce je rozčleněna do dvou pomyslných sekcí, a to na teoretickou a praktickou část, a dále do 4 kapitol. První kapitola je jakýmsi úvodem do oblasti účetnictví, kde jsou definovány základní pojmy z oboru účetnictví a jsou zde odlišeny pojmy účetní závěrky a uzávěrky, které jsou často, zřejmě z důvodu podobného názvosloví, zaměňovány. Druhá kapitola se zabývá uzávěrkovými operacemi ve všeobecné rovině a je dále rozdělena na podkapitoly týkající se přípravných prací, jako např. počáteční ocenění či inventarizace majetku a závazků, doúčtování hospodářských operací, výpočtem hospodářského výsledku a daně z příjmů a finálním uzavřením účetních knih. V úvodu praktické části je podnik představen včetně vybraných ekonomických ukazatelů a dále je popsán průběh přípravných prací a závěrečných hospodářských a účetních operací.

Z důvodu zahrnutí předkontací do teoretické části bakalářské práce je součástí přílohy vzorový účetní rozvrh pro podnikatele.

1 VYMEZENÍ ZÁKLADNÍCH POJMŮ

1.1 Obecné principy

Účetnictví lze vymezit několika definicemi. Janhuba ve své knize uvádí, že na účetnictví lze pohlížet ve třech různých rovinách. Můžeme ho chápat jako [7]:

- *pojmenování nauky, ekonomické vědní disciplíny,*
- *prakticky prováděné činnosti (účetování),*
- *soubor výsledků prakticky prováděné činnosti (záznamy v účetních knihách).*

Autoři Oremusová a Strouhal účetnictví definují jako soubor uspořádaných záznamů, které poskytují přehled o stavu majetku podniku, kde jde o prototypové zobrazení skutečnosti. Aby byl uživatel schopen účetnictví pochopit, je třeba příslušným výkladem vymezit primární předpoklady, na kterých je účetnictví sestaveno.[17]

V tomto okruhu existují dvě stěžejní direktivy, kterými je předpoklad aktuální báze (princip) a předpoklad trvání podniku. Od těchto zmíněných dispozic se odvíjí další principy a účetní zásady. Z aktuálního principu vyvstává, že výsledky transakcí a jiných případů nejsou uznány v okamžiku příjmu či výdaje peněžních prostředků, nýbrž v okamžiku, kdy k nim dochází. Jsou zaznamenány v účetních knihách a taktéž zohledněny v účetních závěrkách za související období. Stručně řečeno, výnos uznáváme a zohledňujeme v okamžiku jeho uskutečnění, nikoliv v okamžiku příjmu peněžních prostředků. Obdobné je to i u nákladů, které uznáváme a zohledňujeme taktéž v okamžiku jeho vynaložení, nikoliv v okamžiku jeho skutečného vyrovnání. Z tohoto důvodu lze zisk stanovit jako rozdíl výnosů a nákladů, což se nemusí shodovat s výší peněžních prostředků, jako je tomu v případě jednoduchého účetnictví či daňové evidence. Neméně důležitý je také předpoklad trvání podniku, u kterého je zřejmé, že bude ve své činnosti do budoucna pokračovat bez záměru či povinnosti podnik zlikvidovat nebo omezit jeho činnost. [17]

Hlavní funkcí účetnictví je poskytovat spolehlivé informace všem jeho uživatelům o ekonomické a finanční ÚJ. Poskytuje informace zejména o finančním stavu podniku a jeho hospodářském výsledku, ať už kladném (zisku) či záporném (ztrátě). Tyto informace mohou sloužit interním (managementu, zaměstnancům), ale i externím uživatelům (investoři, banky, dodavatelé, odběratelé). [10], [14]

Autoři Novotný, Rubáková a Hrouda dále definují i další funkce účetnictví, a to [14]:

- *registrační* – tvorba soustavných zápisů včetně uchovávání informací,
- *důkazní* – nástroj při řešení sporů,
- *kontrolní* – nástroj správy a ochrany majetku,
- *daňová* – podklad pro účely správy daní,
- *dispoziční* – zdroj informací pro procesy rozhodování.

Neopomenutelným pojmem v oblasti účetnictví je pojem účetní jednotka. Ten podrobněji definuje § 1 odst. 2 ZoÚ. ÚJ se rozumí PO se sídlem v České republice, zahraniční osoby, v případě, že v České republice podnikají nebo zde provozují jinou činnost dle zvláštních právních předpisů a dále organizační složky státu dle zvláštního právního předpisu a FO splňující kritéria pro vznik ÚJ. FO je proto povinna provést každoročně test, zda se stává ÚJ. Pokud ano, je nutné určit, od kdy tato osoba musí vést účetnictví. Tuto problematiku podrobněji rozebírá § 1 a § 4 ZoÚ. [6]

Legislativní úprava účetnictví v České republice je zakotvena v následujících pramenech [14]:

- Zákon o účetnictví č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů,
- Zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích,
- Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, v platném znění,
- Vyhláška č. 500/2002 Sb.,
- České účetní standardy pro podnikatele.

1.1.1 Účetní doklady, účetní knihy

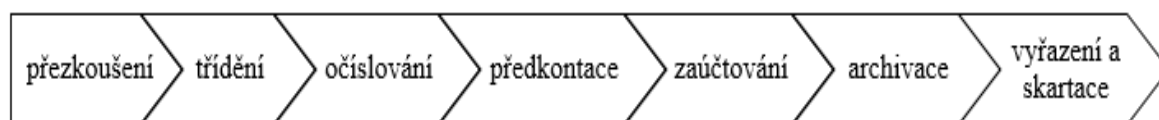
Účetní doklady jsou nezbytným prvkem pro průkaznost celého účetnictví včetně jeho výstupů. Dle § 11 zákona č. 563/1991 Sb. o účetnictví jsou účetní daňové doklady definovány jako průkazné účetní záznamy, které musí obsahovat níže uvedené náležitosti [25]:

- a) *označení účetního dokladu,*
- b) *obsah účetního případu a jeho účastníky,*
- c) *peněžní částku nebo informaci o ceně za měrnou jednotku a vyjádření množství,*
- d) *okamžik vyhotovení účetního dokladu,*
- e) *okamžik uskutečnění účetního případu, není-li shodný s okamžikem podle písmene d),*
- f) *podpisový záznam podle § 33a odst. 4 osoby odpovědné za účetní případ a podpisový záznam osoby odpovědné za jeho zaúčtování.*

V účetních dokladech jsou zachyceny dva typy operací, a to hospodářské a účetní. Hospodářské operace jsou takové, jejichž výsledkem jsou změny v majetkových složkách, jmění, závazcích, nákladech a výnosech ÚJ. Účetní operace vychází z účetních zápisů. Patří sem např. oprava vadných účetních zápisů apod. [6]

Účetní doklady se dále dělí dle obsahu na vnější účetní doklady a vnitřní účetní doklady. Vnější doklad vzniká mezi ÚJ a cizími subjekty. Jedná se o doklady, které ÚJ jinému podniku vystaví (např. faktura vydaná), ale i takové, které obdrží (např. faktura došlá). Vnitřní účetní doklad vzniká přímo v ÚJ a zachycuje účetní případy v rámci podniku (např. příjemka, výdejka). [6]

Ve VÚS každého podniku by měl být také stanoven oběh účetních dokladů, a to od samotného přijetí, až po jeho finální vyřazení a skartaci. Ilustrativní oběh dokladů je znázorněn v obr. č. 1. [6]

Obrázek 1 - Oběh účetních dokladů

Zdroj: upraveno dle [17][13]

Účetní záznamy, které jsou prováděny na bázi účetních dokladů se musí bezpodmínečně zaevidovat v účetních knihách. Dle § 12 odst. 3. ZoÚ nesmějí být uskutečňovány mimo účetní knihy. Účetní zápisy se realizují průběžně v každém účetním období, bez zbytečného odkladu, po vyhotovení účetního dokladu. Povinnosti ÚJ týkající se průběžného zaúčtování účetních dokladů během účetního období podrobněji stanovuje § 12 odst. 2. ZoÚ. [15]

ÚJ, která nevede zjednodušené účetnictví zaznamenává účetní případy do jednotlivých účetních knih, a to [6]:

- *deníku* – účetní záznamy dle časového hlediska,
- *hlavní knihy* – účetní záznamy dle věcného hlediska,
- *knihy analytických účtů* – podrobné zápisy z hlavní knihy,
- *knihy podrozvahových účtů* – účetní zápisy, které se neprovádějí v hlavní knize nebo knize analytických účtů.

1.1.2 Účetní zásady

Povinností každé ÚJ je dodržovat účetní principy a zásady. Ne vždy jsou výslovně obsaženy v závazných právních předpisech, avšak z nich vycházejí. Tyto zásady jsou následující [9]:

- *účetní jednotka* – v § 1 odst. 2 zákona jsou podrobněji vymezeny osoby jakožto ÚJ a jsou povinny vést účetnictví,
- *vedení účetnictví* – dle § 4 odst. 1–7 zákona jsou stanoveny momenty, odkdy je ÚJ povinna začít vést účetnictví a kdy ho může ukončit,
- *zásada věrného a poctivého zobrazení* – dle § 7 odst. 1 a 2 zákona je ÚJ povinna poskytovat takový věrný a poctivý obraz skutečnosti, která je v souladu s účetními předpisy,
- *správnost a úplnost účetnictví* – dle § 8 odst. 1–3 zákona účetnictví odpovídá správnosti a úplnosti v případě, pokud ÚJ respektuje a postupuje dle zákonem stanovených nařízení,
- *akruální princip* – jedná se o nejdůležitější účetní princip, jímž se dle § 3 zákona rozumí zásada účtovat v období, s kterým účetní případ věcně a časově souvisí,
- *princip podvojnosti a souvztažnosti* – každá skutečnost patřící do předmětu účetnictví musí vždy vyjadřovat změnu na obou stranách účtů (MD a D),
- *zásada opatrnosti* – tato zásada nařizuje ÚJ účtovat pouze o zaručených ziscích, resp. ztrátách, tj. takových, kterých bylo dosaženo,
- *dokladovost a inventarizace* – ÚJ je povinna vyhotovit účetní doklad vždy bezodkladně ihned po zjištění skutečností tak, aby bylo možné určit obsah konkrétního účetního případu,
- *okamžik uskutečnění účetního případu* – považuje se za něj moment, ve kterém došlo ke změně stavu majetku, resp. závazků, zdrojů nebo nákladů, resp. výnosů,
- *zákaz kompenzace* – dle § 7 odst. 6 zákona je ÚJ povinna účtovat odděleně o aktivech a pasivech, nákladech a výnosech bez recipročního zúčtování,
- *stálost metod* – základní princip této metody spočívá ve snaze zachovat srovnatelnost informací mezi jednotlivými účetními obdobími v účetní závěrce ÚJ,
- *oceňování* – jeden z nejdůležitějších principů, definuje pravidla a způsoby ocenění majetku a závazků v momentu ocenění,
- *bilanční kontinuita* – dodržení kontinuity konečných a počátečních stavů rozvahových účtů mezi po sobě jdoucími účetními obdobími,

- *zásada nepřetržitosti trvání účetní jednotky* – povinnost ÚJ vést účetnictví od začátku podnikání až do jeho konce za předpokladu, že bude nepřetržitě provozovat svoji činnost.

1.2 Účetní uzávěrka

Účetní uzávěrka spočívá v uzavření účetních knih a předchází sestavování účetní závěrky. Představuje souhrn uzávěrkových operací, které zahrnují podrobnou analýzu účtů z účtového rozvrhu ÚJ včetně jejich obsahu. Dále se prověřuje úplnost, správnost a pravdivost účetních záznamů. Následuje inventarizace a v návaznosti na ni proběhne účetní vypořádání případných rozdílů. Posoudí se správné zařazení příjmů, výnosů, výdajů a nákladů do oprávněného účetního období. Probíhá také kontrola zařazení druhů majetku do správných položek. [9]

Případy, kdy je ÚJ povinna provádět účetní závěrku jsou uvedeny v § 17 odst. 2 ZoÚ, neboť v tomto okamžiku ÚJ náleží povinnost uzavřít také účetní knihy ve specifických případech. Toto ustanovení dále rozvádí ČÚS č. 002 Otevírání a uzavírání účetních knih, kde je definována podrobná úprava průběhu uzavírání účetních knih. [9]

Problematika účetní uzávěrky je podrobněji rozebrána v kapitole 2.

1.3 Účetní závěrka

Na rozdíl od účetní uzávěrky, která je prvotní fází finálních operací na konci účetního období, účetní závěrka je vyvrcholením těchto finálních operací. Povinnosti pro její sestavení jsou definovány v § 6 odst. 4 ZoÚ. Je to celistvý komplex tvořený bilancí (tzv. rozvahou), výkazem zisku a ztrát (tzv. výsledovkou) včetně přílohy. Dle § 18 odst. 1 ZoÚ může obsahovat také přehled o změnách vlastního kapitálu a přehled o peněžních tocích (cash flow). [9], [25]

2 PRŮBĚH ÚČETNÍ UZÁVĚRKY

Dle § 6 odst. 4 zákona vyplívá povinnost účetní jednotky sestavit účetní závěrku, která je vrcholem vedení účetnictví za dané účetní období. Tomuto procesu předchází účetní uzávěrka, která představuje proces uzavření účetních knih za dané účetní období.

Munzar, Březinová a Muzikářová definují uzávěrku jako: „*doúčtování účetních operací k 31. 12., uzavření účetních knih, zjištění hospodářského výsledku a jeho složek, výpočet a doúčtování DPPO a závěrem zjištění čistého (disponibilního) zisku.*“ [13]

Dle jiné definice je účetní uzávěrka „*proces, který v sobě kondenzuje zaiúčtování inventarizačních rozdílů, jakož i změny v ocenění majetku a závazků ...*“ [17]

Účetní uzávěrka se skládá z několika uzávěrkových operací, kterou lze rozdělit do 3 hlavních kroků, a to [13], [16]:

- *přípravné práce,*
- *doúčtování hospodářských a účetních operací k 31. 12.,*
- *výpočet hospodářského výsledku a daně z příjmů,*
- *uzavření účetních knih.*

Jednotlivé fáze účetní uzávěrky jsou dále rozebrány v následujících podkapitolách.

2.1 Přípravné práce

V každé ÚJ by měl být kladen důraz na promyšlenou organizaci všech uzávěrkových operací závěrem roku nejen v účetním oddělení, ale i na kooperaci s dalšími útvary společnosti. Při přípravných pracích se doporučuje realizovat proces inventarizace. Základní princip inventarizace spočívá v porovnání skutečného stavu aktiv (majetku) s porovnáním skutečného stavu závazků zahrnujících i některé další položky pasiv, se stavem v účetnictví. [13]

2.1.1 Počáteční ocenění a přeceňování

ÚJ při sběru informací o ekonomických případech používá jednotky taktéž naturální, ale i tyto jednotky dále převádí na společného jmenovatele, kterým jsou jednotky peněžní. Z tohoto důvodu je nezbytné zaměřit se i na krok počátečního ocenění a přecenění. Oceňováním se rozumí „*přiřazení určité peněžní částky konkrétnímu množství a druhu majetku*“ [17]

Tato problematika je zakotvena v ZoÚ, Vyhlášce č. 500/2002 Sb. a dále pak v Českých účetních standardech pro podnikatele. [17]

ZoÚ rozlišuje dva základní okamžiky, ke kterým lze majetek či závazky ocenit. Prvním je okamžik uskutečnění účetního případu a druhým je ocenění ke konci rozvahového dne (případně k jinému okamžiku, kdy ÚJ sestavuje účetní závěrku). [25]

Pro ocenění se používá několik typů cen, a to [11], [17] :

- *pořizovací cena* – cena, která byla vynaložena při pořízení včetně vedlejších pořizovacích nákladů, jako např. doprava, montáž atd. Používá se např. při ocenění dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku, při nákupu zásob, cenných papírů,
- *vlastní náklady* – toto ocenění se používá u majetku vytvořeného ve vlastní režii. Je to cena, ve které jsou zahrnuty všechny přímé náklady, které ÚJ vynaložila na výrobu materiálu nebo hmotného majetku. Jde např. o ocenění zásob vlastních výroby a dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek vlastní výroby.,
- *reprodukční pořizovací cena* – cena, za kterou by ÚJ pořídila věc v době, kdy o ní účtuje. Jedná se např. o bezúplatné nabytí, ocenění majetku vyrobeného ve vlastní režii, kde není možno vyčíslit vlastní náklady.,
- *čistá prodejní cena* – cena, která je ponížena o náklady, které vznikly z důsledku prodeje majetku. Zpravidla se používá u zásob, pokud je stávající cena nižší než ocenění v účetnictví.,
- *reálná hodnota* – dle stupně významnosti zde patří tržní hodnota, ocenění kvalifikovaným odhadem nebo znaleckým posudkem či ocenění podle zvláštních právních předpisů.,
- *jmenovitá hodnota* – používá se při ocenění pohledávek, závazků, cenin a peněžních prostředků.

2.1.2 Inventarizace majetku a závazků

Z důvodu úplnosti a průkaznosti účetnictví se provádí inventarizace majetku a závazků, porovnáním stavu skutečného se stavem účetním. Úplnosti a průkaznosti dosáhne účetní jednotka souladem obou těchto stavů. ÚJ by měla již v samotném průběhu inventarizace vzít v úvahu rizika, která se dají předvídat a případné ztráty, kde se majetku a závazků týkají a které jsou jednotce známy ještě před sestavením účetní závěrky. [13], [17]

Proces inventarizace se skládá ze 4, vzájemně navazujících kroků, a to [13], [17]:

- 1) *zjištění skutečného stavu majetku a závazků, tzv. inventura,*
  - a) *fyzická* – u majetku hmotné povahy,

- b) *dokladová* – u pohledávek a závazků a tam, kde nelze provést fyzickou inventuru,
- 2) *porovnání stavu zjištěného inventurou se stavem v účetnictví*,
- a) *manko* – stav účetní je nižší než stav skutečný,
- b) *přebytek* – stav účetní je vyšší než stav skutečný,
- 3) *vyčíslení inventarizačních rozdílů*,
- 4) *proúčtování a vypořádání inventarizačních rozdílů*.

Celkový postup stanovuje ÚJ ve své vnitropodnikové směrnici, ve které je mj. stanoveno, který majetek podléhá inventuře fyzické a který majetek i závazky dokladové inventuře. Z hlediska času rozlišujeme inventuru periodickou a průběžnou. Periodická inventura se provádí k rozvahovému dni, průběžná inventura se může provést minimálně jednou za účetní období, a to pouze u zásob nebo u DHM, který je v neustálém pohybu a nemá stálé místo (např. vlakový vagón). Je možno se setkat i s tzv. namátkovou inventurou, která je nejefektivnější. Dále inventuru dělíme do dvou hlavních skupin, a to na inventuru fyzickou a dokladovou. Fyzická inventura se aplikuje u majetku, který má hmotnou povahu, např. přepočítáním, přeměřením. Dokladová inventura se uskutečňuje u pohledávek a závazků, anebo v takových oblastech, kde nelze učinit fyzickou inventuru. Jde např. o inventuru dlouhodobého nehmotného majetku či opravných položek. [2], [13], [17]

Zjištěné inventarizační rozdíly ÚJ zaúčtuje do období, ve kterém je provedena inventura. Účtování inventarizačních rozdílů je upraveno v ČÚS č. 007. Níže uvedená tabulka č. 1 zobrazuje přehled účtování inventarizačních rozdílů u majetku. Za číslo x je poté dosazen příslušný účet dle konkrétní věci. [2]

Tabulka 1 - Účtování inventarizačních rozdílů dlouhodobého majetku

Majetek	Přebytek		Manko	
	MD	D	MD	D
DNM	01x	07x	549	07x
DHM odpisovaný	02x	08x	549	08x
DHM neodpisovaný	03x	413	549	03x
Peníze	211	668	568	211
Ceniny	213	668	568	213

Zdroj: upraveno dle [2]

Tabulka č. 2 zobrazuje způsob účtování inventarizačních rozdílů zásob. Účtování je totožné pro způsob A i B.

Tabulka 2 - Účtování inventarizačních rozdílů zásob

Zásoby	Přebytek		Manko	
	MD	D	MD	D
Materiál	112	648	549	112
Nedokončená výroba	121	581	549	121
Polotovary vlastní výroby	122	582	549	122
Výrobky	123	583	549	123
Zvířata	124	584	549	124
Zboží	132	648	549	132

Zdroj: upraveno dle [2]

Mezi účetní záznamy patří také tzv. inventurní soupisy, do kterých je zaznamenána inventura a slouží jako důkazní prostředek. Náležitosti, které tyto soupisy obsahují, vymezuje § 30 odst. 2 ZoÚ, jde např. o zápis zjištěné skutečnosti a podpisový záznam zodpovědné osoby. [2], [9]

2.2 Doučtování hospodářských a účetních operací

Z důvodu věrného zobrazení hospodaření musí ÚJ na konci účetního období dodržet několik bodů, a to [19]:

- zahrnout existující rizika a možné ztráty do HV ještě před jejich vznikem,
- časově rozlišovat náklady, výnosy, příjmy a výdaje do období, s nímž věcně a časově souvisí,
- zaúčtovat již uskutečněné účetní případy, které zatím nemají doklad.

2.2.1 Dlouhodobý majetek

Dlouhodobý majetek se dělí na majetek hmotný a nehmotný. Dle § 6 vyhlášky DNM obsahuje *nehmotné výsledky výzkumu a vývoje, software, ocenitelná práva a goodwill s dobou použitelnosti delší než jeden rok a od výše ocenění určené účetní jednotkou, s výjimkou goodwillu*. Za DHM z hlediska účetních předpisů je považován takový, u kterého je (vyjma

staveb a pozemků) doba použitelnosti minimálně 1 rok. Důležitým kritériem pro zařazení je také cena jeho ocenění. Za majetek hmotný dle § 7 vyhlášky považujeme [23]:

- *pozemky,*
- *stavby,*
- *samostatné movité věci a soubory movitých věcí,*
- *pěstitelské celky trvalých porostů,*
- *dospělá zvířata a jejich skupiny,*
- *jiný dlouhodobý hmotný majetek.*

Dlouhodobý majetek se fyzicky i morálně opotřebovává. K vyjádření tohoto opotřebení slouží tzv. odpisy, které představují trvalé snížení hodnoty DHM a DNM postupně po celou dobu jeho používání. Z důvodu rozporu požadavků se rozlišují daňové a účetní odpisy. Zpravidla je výsledná částka účetních a daňových odpisů rozdílná, neboť se liší ve způsobu výpočtu. V účetnictví je možno se setkat především s odpisy účetními, neboť ty jsou v souladu s účetní zásadou věrného a poctivého zobrazení skutečnosti. Ty stanovuje podnik ve VÚS. Účtování účetních odpisů znázorňuje tabulka č. 3 Při účtování je znak X v níže znázorněné tabulce nahrazen dle konkrétního druhu DM dle účtové osnovy. ÚJ může evidovat a odepisovat pouze majetkem s vlastnickým nebo jiným právem. [6], [10]

Tabulka 3 - Účtování účetních odpisů

Text	MD	D
Účetní odpis DHM	551	08x
Účetní odpis DNM	551	07x

Zdroj: upraveno dle[6]

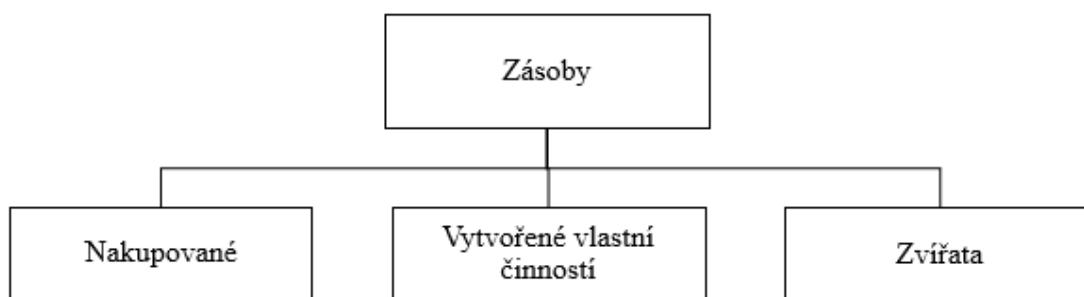
U dlouhodobého majetku je možno setkat se s pojmem technické zhodnocení, které definuje § 33 ZDP. Pod tento pojem spadají výdaje vynaložené na různé stavební úpravy, přístavby, rekonstrukce či modernizace. Lze na něj pohlížet z daňového i účetního hlediska. Z hlediska účetního je možno na TZ pohlížet ve dvou rovinách, a to jako samostatný dlouhodobý majetek, pokud je provedeno na majetku pronajímaném nebo se stane součástí pořizovací ceny majetku vlastněného. [5], [6]

Dalším neopomenutelným pojmem v problematice DM jsou opravné položky. Ty vyjadřují pouze přechodné snížení hodnoty majetku pouze za předpokladu, že je reálná hodnota majetku nižší než hodnota v účetnictví. [17]

ÚJ může využít i tzv. leasingu, kterým příjemce leasingu získá za úplatu možnost užívání věci, právo či jinou majetkovou hodnotu. Leasingová společnost zakoupí na pokyn nájemce určitý majetek (nejčastěji automobil), který dále poskytne za úplatu nájemci v souladu s leasingovou smlouvou. V praxi se používají dva typy leasingů, a to operativní a finanční. V případě operativního leasingu přechází předmět leasingu zpět pronajímateli. Finanční leasing je po skončení smlouvy zakončen prodejem předmětu nájemci. [12], [16]

2.2.2 Zásoby

Položku zásob podrobněji upravuje § 9 vyhlášky a ČÚS č. 015. Graficky lze zásoby rozdělit do 3 hlavních skupin, které jsou znázorněny na obrázku č. 2. Jde o zásoby nakupované, vytvořené vlastní činností a zvířata.

Obrázek 2 - Členění zásob

Zdroj: upraveno dle [6]

Nakupované zásoby jsou nejčastěji používaným druhem zásob, který lze dále dělit do dvou velkých skupin na materiál a zboží. Do materiálu spadají SMV bez ohledu na jejich cenu pořízení a SMV s dobou použitelnosti vyšší než rok, které nejsou vykázány v rozvaze v položce B.II.3. Do této kategorie dále patří suroviny neboli základní materiál, pomocné látky, provozovací látky, náhradní díly, obaly a pokusná zvířata. Zbožím se rozumí všechny movité věci včetně zvířat, které ÚJ pořizuje za účelem prodeje, v případě, že ÚJ s takovými věcmi obchoduje, nebo zvířata z vlastního chovu, která již dospěla, byla aktivována a jsou určena dále k prodeji vyjma jatečných zvířat. Dále výrobky vlastní výroby, které již byly aktivovány a předány do obchodů, nemovitosti i s pozemky, které ÚJ s předmětem podnikání nákup a prodej nemovitostí, a tyto nemovitosti nakoupila za účelem prodeje v jejich nezměněné podobě a nepoužívá je ani nepronajímá. Zásoby vytvořené vlastní činností se dále dělí na nedokončenou výrobu, polotovary vlastní výroby a hotové výrobky. Pojem nedokončená výroba představuje

produkty, které již prošly jedním či více výrobními postupy a nejsou již materiálem, ale nejsou také ani hotovým výrobkem. Polotovary vlastní výroby jsou produkty, které zatím neproběhly všemi výrobními stupni, ale ještě musí být určitým způsobem dokončeny. Hotovými výrobky se rozumí předměty vlastní výroby, které jsou již určeny k prodeji vně ÚJ či ke spotřebě přímo v ÚJ. Poslední skupinou zásob jsou zvířata. Ty se dále dělí na mladá a dospělá zvířata. [6]

Průběžný a periodický systém

ÚJ si může vybrat mezi dvěma způsoby evidence nakupovaných zásob, a to průběžným způsobem (způsob „A“) nebo periodickým způsobem (způsob „B“). Při použití průběžného způsobu ÚJ účtuje o zásobách v průběhu účetního období za použití účtu účtových skupin 11 – Materiál, 12 – Zásoby vlastní výroby a 13 – Zboží, které dále alokuje do nákladů na účty 501 – Spotřeba materiálu, 504 – Prodané zboží a na účty skupiny 58 - Změna stavu zásob vlastní výroby. Tato evidence má nespornou výhodu ve smyslu zajištění maxima informací pro operativní řízení, podkladů pro účetní výkazy a manažery. V průběhu účetního období může uživatel kdykoliv a snadno zjistit stav skladových zásob v měrných i finančních jednotkách. Periodickým způsobem jsou účtovány nákupy zásob na nákladové účty napřímo, tj. 501 – Spotřeba materiálu, 504 – Prodané zboží a účty skupiny 58 - Změna stavu zásob vlastní výroby. Účet 112 – Materiál na skladě, resp. 132 – Zboží na skladě se v průběhu účetního období vůbec nepoužívá. K rozvahovému dni ÚJ převede PS rozvahových položek do nákladů a dle výsledků zjištěných inventarizací z nákladů převede KS nakoupených zásob zpět do rozvahy na účty 112, resp. 132. Způsob B smí ÚJ použít pouze za předpokladu, že bude schopna zajistit průkazné vedení evidence zásob a stav zásob včetně ocenění dle ZoÚ. [6], [17], [20]

V případě zjištěného manka ÚJ nejprve porovná rozdíl s vnitropodnikovou směrnicí norem přirozených úbytků a výsledné manko poté zaúčtuje. Zásoby na skladě porovná skutečný stav se stavem v účetnictví a rozhodne, zda je třeba vytvořit opravnou položku či odpis. [19]

Zásoby na cestě

Na konci účetního období se ÚJ často setká s případem, kdy zásoby fyzicky do podniku dorazí, ale chybí ji potřebné doklady jako FAP nebo dodací listy. V druhém případě může být situace opačná, kdy tyto doklady dorazí, ale fyzicky nedorazí nakoupené zásoby. Dle ČÚS 015 nesmí účet 111 – Pořízení materiálu a 131 – Pořízení zboží k rozvahovému dni vykazovat jakýkoliv zůstatek, a proto je zapotřebí tyto dvě zmíněné situace náležitě řešit. Nejčastěji se setkává ÚJ s tzv. materiálem na cestě, kdy po uzavření účetních knih již obdržela přijatou fakturu za tento materiál, ale fyzicky materiál ještě neobdržela. V této situaci ÚJ odúčtuje cenu materiálu z účtu

111 – Pořízení materiálu, resp. 139 – Pořízení zboží na vrub účtu 119 – Materiál na cestě, resp. 139 – Zboží na cestě. Účtování obdobného případu je znázorněno v tabulce č. 4. [6], [17]

Tabulka 4 - Účtování materiálu na cestě v běžném období

Text	MD	D
Faktura za nákup materiálu	112	321
DPH	343	321
Materiál na cestě	119	112

Zdroj: upraveno dle [6]

V dalším účetním období v okamžiku fyzického přijetí neobdrženého materiálu či zboží na základě příjemky jsou tyto zásoby odúčtovány z účtu Zásob na cestě na vrub účtu 112 – Materiál na skladě, resp. 132 – Zboží na skladě a v prodejnách, viz tabulka č. 5. [6], [16]

Tabulka 5 - Účtování materiálu na cestě v následujícím období

Text	MD	D
Příjemka materiálu	112	119

Zdroj: upraveno dle [6]

Nevyfakturované dodávky

V případě, kdy ÚJ fyzicky obdržela materiál či zboží, ale bez příslušného dokladu, který nedorazil až do okamžiku sestavení účetní závěrky, chybějící FAP či dodací list zaúčtuje na účet 111 – Pořízení materiálu či 131 – Pořízení zboží na stranu MD a jako protistranu na D „nevyfakturované dodávky“, tj. ve prospěch účtu 389 – Dohadné účty pasivní. Účtování takového případu je uvedeno v tabulce č. 6. Odhadem pro zaúčtování může posloužit částka z dodacího listu. [6], [17]

Tabulka 6 - Účtování nevyfakturovaného materiálu v běžném období

Text	MD	D
Příjem materiálu (výše odhadnuta)	112	389

Zdroj: upraveno dle [6]

V následujícím účetním období v okamžiku fyzického přijetí faktury ÚJ zůstatek z účtu 389 – Dohadné účty pasivní odúčtuje na stranu D účtu 321 – Dodavatelé, viz tabulka č. 7. [6]

Tabulka 7 - Účtování nevyfakturovaného materiálu v příštím období

Text	MD	D
Faktura za materiál z předchozího období	389	321
DPH	343	321
Doúčtování zůstatku dohadné položky	389	112

Zdroj: upraveno dle [6]

2.2.3 Opravné položky

Problematiku opravných položek rozvíjí ČÚS č. 005 – Opravné položky, které vymezuje tento pojem následovně: „opravnými položkami se vyjadřuje přechodné snížení hodnoty majetku za podmínek uvedených v § 55 vyhlášky.“ [18]

Opravné položky při inventarizaci se užívají zejména u pomalu obrátkových a poškozených zásob a u zásob, které jsou spjaty s výrobou, kterou již ÚJ zrušila. Tvorbou opravné položky ÚJ bere zřetel na přechodné snížení hodnoty zásoby, za předpokladu, že hodnota se může v budoucnu vrátit zase na svou původní cenu. V praxi ÚJ často tvorbu opravných položek spojuje s frekvencí odbytu druhů či skupin zásob. Typový příklad uveden v tabulce č. 8. [6]

Tabulka 8 - Účtování opravných položek

Text	MD	D
Tvorba zákonné opravné položky	558	391.1
Rozpuštění zákonné opravné položky	391.1	558
Tvorba účetní opravné položky	559	391.2
Rozpuštění účetní opravné položky	391.2	559

Zdroj: upraveno dle [6]

2.2.4 Kurzové rozdíly

Dnes je již zcela běžné, že ÚJ ve velké míře obchoduje i se zahraničními dodavateli/odběrateli. Dle ZoÚ je ale nutné k poslednímu dni účetního období majetek a závazky přepočítat na domácí měnu devizovým kurzem k rozvahovému dni, který vyhláší ČNB. ÚJ v průběhu roku může používat taktéž pevný kurz, v tom případě je ale také povinna k rozvahovému dni aktuálním kurzem ČNB provést přepočet. V situaci, kdy majetek a závazky v cizí měně nejsou obsaženy v kurzech devizového kurzu vyhlášených ČNB, použije ÚJ pro přepočet na českou korunu oficiální kurs střed banky dané země či aktuální kurz na mezibankovním trhu k euru nebo americkému dolaru. Kurzový rozdíl je zaúčtován na příslušný účet, a to buď do nákladů jako kurzová ztráta na účet 563 – Kurzová ztráta, nebo do výnosů jako kurzový zisk na účet

663 – Kurzový zisk. Tabulka č. 9 znázorňuje účtování kurzového zisku, resp. ztráty při obchodování za použití faktury. [10], [17]

Tabulka 9 - Kurzový rozdíl při obchodování na fakturu

Text	MD	D
Kurzový zisk	311	663
Kurzová ztráta	563	321

Zdroj: upraveno dle [21], [22]

2.2.5 Přejídné položky

V účetnictví je nutno dodržovat pravidlo, a to náklady a výnosy účtovat do období, s kterým věcně a časově souvisí. V některých případech by toto nebylo zcela možné, proto ÚJ použije účty časového rozlišení a dohadné položky. V případě, že se účetní operace týká minimálně dvou účetních období a je známa částka, účel a období, používají se účty časového rozlišení. V opačném případě, kdy není známa částka a ÚJ ji musí kvalifikovaně odhadnout, používají se účty dohadných položek. V běžném účetním období se ÚJ potýká se snížením peněžních prostředků souvisejících s následujícím období, což by z důvodu přechodu mezi dvěma obdobími, mohl být poněkud problém. Pro rozlišení položek časového rozlišení je stanoveno 5 účtů, a to [4], [10], [17]:

- a) účet 381 - Náklady příštích období – tj. výdaje běžného období vztahující se k úkonům, které budou přijaty až v následujících účetních obdobích (typicky jde o předem placené nájemné),
- b) účet 382 - Komplexní náklady příštích období – vztahují se k určitému účelu, nikoliv pouze druhu a zároveň se týkají období příštích (např. souhrnné náklady na technický rozvoj),
- c) účet 383 – Výdaje příštích období – jedná se o náklady běžného období, které jsou uhrazeny v období příštím (např. nájemné hrazené zpětně),
- d) účet 384 - Výnosy příštích období – přijatá platba v běžném období, která věcně a časově souvisí s výnosy následujícího období (např. přijatá platba za předplatné na dva roky dopředu),
- e) účet 385 - Příjmy příštích období – částka, která věcně a časově souvisí s výnosy běžných období, ale ÚJ je neobdržela a nebyla ani zaúčtována na účtu pohledávek (např. pronájem nebytových prostor ÚJ za prosinec 2018, které bude uhrazeno a vyfakturováno až v lednu 2019).

Komplexní příklad na účtování časového rozlišení je popsán v tabulce č. 10.

Tabulka 10 - Komplexní účtování časového rozlišení

Text	MD	D
Náklady příštích období		
Zaplacené nájemné předem	381	221
Účtování časově rozlišeného nákladu	5xx	381
Komplexní náklady příštích období		
Výdaje na dlouhodobou propagaci	5xx	221
Zaučtování příslušných komplexních nákladů	382	555
Účtování časově rozlišeného nákladu	555	382
Příjmy příštích období		
Úroky z termínovaných vkladů	385	66x
Vyúčtování	31x	385
Úhrada pohledávky	221	31x
Výnosy příštích období		
Předem přijatá platba za nájemné	221	384
Vyúčtování	31x	384
Zaučtování výnosu příštích období v příslušném účetním období	384	60x 66x

Zdroj: upraveno dle [6]

Pro rozlišení přechodných položek se rozeznávají dva účty, které se na rozdíl od účtů časového rozlišení liší tím, že předem neznáme přesnou částku. Jedná se o [8], [17]:

- a) účet 388 – Dohadné účty aktivní – zde se účtují položky, které z důvodu neznalosti přesné částky ÚJ nemůže zaučtovat jako běžné pohledávky, ale plynoucí výnos souvisí s běžným časovým obdobím (např. priznané plnění pojišťovny, které dosud nebylo uhrazeno),
- b) účet 389 – Dohadné účty pasivní – zde se účtují nevyfakturované dodávky, neboť neznáme jejich přesnou cenu (např. odhad spotřeby el. energie, která bude fakturována v následujícím roce).

2.2.6 Rezervy

Pojem rezerva nemá v ČR přesnou definici. Nicméně v účetnictví se v praxi využívá k pokrytí budoucích výdajů, které v budoucnu nastanou. ÚJ zná účel, ale nezná přesnou částku nebo období. Každá ÚJ si ve své vnitropodnikové směrnici stanoví, na jaké výdaje bude rezervy tvořit, za jakých podmínek, v jaké výši a v jakém okamžiku tyto rezervy bude čerpat, popř. rušit. Při provádění závěrečných prací je vhodné zkontrolovat, zda není zapotřebí rezervu čerpat, a to např. z důvodu neexistence majetku, na který byla rezerva tvořena či oprava nebyla zahájena v termínu stanoveném v ZOR. Rezervy se tvoří ve prospěch účtu ÚS 45 – Rezervy na vrub nákladového účtu ÚS 55, 57, 58 nebo 59, viz tabulka č. 11. Rezervu je možno čerpat pouze na takový účel a takové výše, na který byla předem vytvořena. Obecně se rezervy člení na rezervy zákonné, které jsou podrobně stanoveny např. v ZOR a dále na jiné neboli účetní rezervy, které vycházejí ze ZoÚ. Z hlediska účetnictví jsou rezervy členěny do pěti druhů na rezervy na rizika a ztráty, na daň z příjmů, důchody a podobné závazky, restrukturalizaci a technické rezervy. K syntetickým účtům ÚS 45 – Rezervy je ÚJ povinna vést také analytiku k jednotlivým rezervám. [10], [17], [19]

Tabulka 11 - Účtování zákonných a účetních rezerv

Text	MD	D
Tvorba zákonné rezervy (oprava budovy)	552	451
Rozpuštění zákonné rezervy	451	552
Tvorba účetních rezerv (DPPO)	591	453
Rozpuštění účetních rezerv	453	591

Zdroj: upraveno dle [6]

2.2.7 Opravné položky

Opravné položky se používají v případě, že došlo ke snížení ocenění zásoby z důvodu dodržení zásady opatrnosti. V případě zvýšení hodnoty zásoby se opravné položky netvoří, neboť to není v souladu se zásadou opatrnosti, ale ponechají se v evidenci ve výši ceny pořízení. Opravné položky je možno vytvořit pouze k aktivům, a to k dlouhodobému majetku, zásobám, krátkodobému finančnímu majetku a pohledávkám. [10], [17]

Tvorba opravné položky se účtuje na účet opravných položek v daném aktivu zároveň s příslušným účtem nákladů z účtové třídy 5 dle činnosti, které se aktivum týká. V případě aktiva, které souvisí s provozní činností ÚJ použije vrub účtu 559, v případě aktiva finanční povahy na vrub účtu 579 a na vrub účtu 589 v případě aktiva, které souvisí s mimořádnou

činností. V okamžiku, pominou-li důvody ke snížení hodnoty, přecenění se zruší tak, že opravná položka se přeúčtuje ve prospěch nákladů téhož účtu, který ÚJ použila při její tvorbě. Opravné položky nesmí mít aktivní zůstatek, neboť by docházelo k nežádoucímu zvýšení účetního ocenění majetku. [10]

2.2.8 Odpis pohledávek

ÚJ se za svoji existenci mohou setkat s pohledávkami, které mají pochybnosti či jsou nedobytné. Z tohoto důvodu je možno tvořit tzv. daňově uznatelné opravné položky, které vycházejí ze ZDP. Odpis pohledávky použije ÚJ v případě, kdy má za to, že se pravděpodobně jedná o trvalé snížení hodnoty. Odpis pohledávek se provede tak, že položka je přímo vyřazena z rozvahy. V praxi se odpis pohledávek zaúčtuje na stranu MD účtu 546 – Odpis pohledávek a na stranu účtu 311 – Odběratelé na stranu D. V případě, že je odepsaná pohledávka nakonec uhrazena, zaúčtuje se tato položka jako výnos na stranu D účtu 646 – Výnosy z odepsaných pohledávek. [6], [19]

2.3 Výpočet výsledku hospodaření a daně z příjmů

Výsledek hospodaření je mnohdy nejdůležitějším prvkem v podnikání, neboť často je velké množství podnikatelských záměrů realizováno právě kvůli zisku. Je to ukazatel, díky kterému lze posoudit hospodaření ÚJ. HV tvoří rozdíl výnosů a nákladů. Na začátek nutno definovat náklady a výnosy. Náklady se rozumí vstupy do podnikání v peněžních jednotkách, výnosy výstupy taktéž v peněžních jednotkách. V případě, že jsou výnosy vyšší než náklady, ÚJ vykazuje kladný HV neboli zisk. V případě, že jsou náklady vyšší než výnosy, ÚJ je ve ztrátě, tj. HV je záporný. [10], [13]

Hospodářský výsledek se kategorizuje do dvou skupin, a to na provozní a finanční. Provozní výsledek zjistí ÚJ porovnáním obrátů z účtů provozních nákladů ÚS 50–55, 58 a provozních výnosů ÚS 60–64. Finanční výsledek se zjistí porovnáním obrátů účtů finančních nákladů ÚS 56, 57 a finančních výnosů ÚS 66. Poté se tyto dva dílčí HV sečtou a ve VZZ rozdělí na tzv. hrubý hospodářský výsledek (před zdaněním) a disponibilní hospodářský výsledek (po zdanění). Disponibilní HV zjistí ÚJ snížením hrubého hospodářského výsledku o daň z příjmů. Poté ÚJ vypočítá daňovou povinnost a vyúčtuje daň z příjmů a získá disponibilní neboli čistý HV. Účetní HV se zjišťuje z účtu 710 – Účet zisků a ztrát, na který ÚJ na konci období převede obraty všech nákladových a výnosových účtů. [1], [19]

2.3.1 Výpočet daně z příjmů

Daň z příjmů vychází z účtové třídy 5, konkrétně z účtů 591 – Daň z příjmů z běžné činnosti (splatná) a 592 – Daň z příjmů z běžné činnosti (odložená). Proto je nezbytné při roční účetní uzávěrce zjistit základ pro výpočet daně, vypočítat DPPO a tuto daň zaúčtovat do nákladu běžného období. [13]

Tento proces je o něco zdlouhavější a je zapotřebí učinit několik dílčích kroků. HV je nutno upravit o položky, které vycházejí z § 25 ZDP [13], [19]:

- a) **připočitatelné položky** neboli položky zvyšující ZD. Daňově neuznatelné náklady jsou např. náklady na reprezentaci či tvorba a zúčtování jiných než zákonných rezerv a dále výnosy, které jsou zdanitelné, ale v evidenci nejsou zaúčtovány nebo jsou, ale ne ve výnosech,
- b) **odčitatelné položky** neboli položky snižující ZD. Daňově uznatelný náklad dle ZDP je např. pojistné z mezd odvedené po termínu stanoveném v § 24 ZDP a výnosy, které se nezahrnují do ZD. Jde např. o výnosy, které se zdaňují až při zaplacení.

Zjištěný ZD dle výše uvedeného způsobu se dále upravuje o další odčitatelné položky z § 34 ZDP (např. ztráta z minulých období). Dále může být ZD snížen o dary splňující podmínky § 20 ZDP. Hodnota u darů PO musí být minimálně 2000 Kč, ale v úhrnu je možno odečíst maximálně 10 % ze ZD sníženého o odčitatelné položky dle § 34 ZDP. ÚJ poté, dle stanovené sazby daně, zjistí svou daňovou povinnost. Dle § 21 ZDP činí sazba DPPO aktuálně 19 %. Vypočtená DPPO poté ÚJ zaúčtuje na stranu MD účtu 591 – Daň z příjmů z běžné činnosti ve prospěch účtu 341 – Daň z příjmů na stranu D. [19], [26]

Následující obr. č. 3 znázorňuje schéma výpočtu základu daně z příjmů.

Účetnictví	Přiznání k dani z příjmů
výnosy (ÚT 6) – náklady (ÚT 5) = účetní výsledek hospodaření	účetní výsledek hospodaření
	+ nedaňové náklady - výnosy nezahrnované do ZD +/- rozdíl mezi účetními a daňovými odpisy
	= základ daně
	- odčitatelné položky dle § 34 ZDP
	= základ daně snížený o odčitatelné položky dle § 34 ZDP
	- dary dle § 20/8 ZDP
	= základ daně snížený o odčitatelné položky
	* sazba DPPO
	= daň z příjmů splatná
	- slevy na dani dle § 35 ZDP
- daň z příjmů splatná po slevách +/- daň z příjmů odložená	= daň z příjmů splatná po slevách
= disponibilní zisk	

Obrázek 3 - Schéma výpočtu

zdroj: upraveno dle [19]

V případě, kdy jsou účetní odpisy vyšší než daňové, ÚJ tento rozdíl přičte. Pokud jsou daňové odpisy vyšší než účetní, ÚJ takový rozdíl odečte. Základ daně snížený o odčitatelné položky se zaokrouhluje na celé tisícikoruny směrem dolů. Položka daň z příjmů odložená ve smyslu závazku HV snižuje, daň z příjmů odložená ve smyslu pohledávky HV zvyšuje. Sazba DPPO byla pro rok 2017 stanovena na 19 % dle ZDP, základ daně se tedy vynásobí číslem 19 %. [19]

V účetnictví jsou rozlišovány dva druhy DPPO. A to daň z příjmů splatná a daň z příjmů odložená. Daň splatná již byla popsána na začátku této podkapitoly. Ačkoliv název odložené daně evokuje jakýsi odklad daňové povinnosti, není tomu tak. Její účel spočívá v ovlivnění výše použitelného zisku. Povinnost účtovat o odložené dani mají ÚJ tvořící konsolidační celek, anebo ÚJ, které mají povinnost mít účetní závěrku ověřenou auditorem. Výpočet vyvstává z rozdílu mezi daňovými náklady a výnosy. K takovému případu může dojít např. při převodu daňové ztráty do dalších let. Pro zjištění hodnoty odložené daně se k výpočtu používají zůstatkové ceny po zohlednění účetních a daňových odpisů a postup výpočtu je následovný: (součet účetních ZC – součet daňových ZC) * sazba DPPO platná v následujícím roce. Výsledek může nabývat kladných či záporných hodnot. Takováto daň ve smyslu závazku (výsledek výpočtu je kladný) je zaúčtována na účtu 592 – Daň z příjmů – odložená na straně MD a na účtu 481 – Odložený daňový závazek a pohledávka na straně D. V případě daňové

pohledávky (záporný výsledek) se postupuje opačně, jak je zobrazeno v níže uvedené tabulce č. 12. [19]

Tabulka 12 - Účtování odložené daně

Text účetního případu	MD	D
odložený daňový závazek	592	481
odložená daňová pohledávka	481	592

zdroj: upraveno dle [19]

2.4 Uzavření účetních knih

Jak již bylo zmíněno, mezi účetní knihy patří deník, hlavní kniha a knihy analytické evidence, které jsou navzájem propojeny, neb vychází z jednoho stejného dokladu. Uzavírání účetních knih je finální operací účetní uzávěrky, které je zakotveno v ČÚS č. 002 Otevírání a uzavírání účetních knih. Při procesu uzavření knih dodržuje ÚJ následující postup [10], [13], [19]:

- 1) zjištění obrátů stran MD a D všech dílčích syntetických a analytických účtů včetně obrátů v deníku,
- 2) zjištění KS aktivních a pasivních účtů a zjištění KS nákladových a výnosových účtů
- 3) převedení KS aktivních účtů na vrub účtu 702 – Konečný účet rozvažný a KS pasivních účtů ve prospěch účtu 702 – Konečný účet rozvažný,
- 4) zjištění základu DPPO, vypočtení a zaúčtování daňové povinnosti splatné (případně odložené) a účtování o rezervě na DPPO,
- 5) převedení KS nákladových účtů na vrub účtu 710 – Účet zisků a ztrát a převedení KS výnosových účtů ve prospěch účtu 710 – Účet zisků a ztrát a převedení zůstatku účtu 710 – Účet zisků a ztrát ve prospěch účtu 702 – Konečný účet rozvažný, pokud ÚJ dosáhla zisku, na vrub účtu 702 – Konečný účet rozvažný, pokud ÚJ dosáhla ztráty.

Účet 702 – Konečný účet rozvažný slouží poté jako podklad k sestavení rozvahy a účet 710 – Účet zisků a ztrát k sestavení výkazu zisk a ztráty. [9]

3 POPIS PRŮBĚHU ÚČETNÍ UZÁVĚRKY VE VYBRANÉ ÚČETNÍ JEDNOTCE

Cílem této kapitoly je popsat uzávěrkové operace ve vybraném podniku. Z konkurenčních důvodů je vybraná společnost nazývána fiktivním názvem, a to XY s. r. o. Pro tvorbu analýzy společnost poskytla data z posledního fiskálního roku, a to roku 2017. Hlavním zdrojem pro vypracování této bakalářské práce byla především výroční zpráva za FY2017, vnitropodnikové směrnice a rozhovory se zaměstnankyněmi účetního oddělení. Z důvodu velkého objemu dat a přání vedení společnosti XY s. r. o. není výroční zpráva přílohou této bakalářské práce.

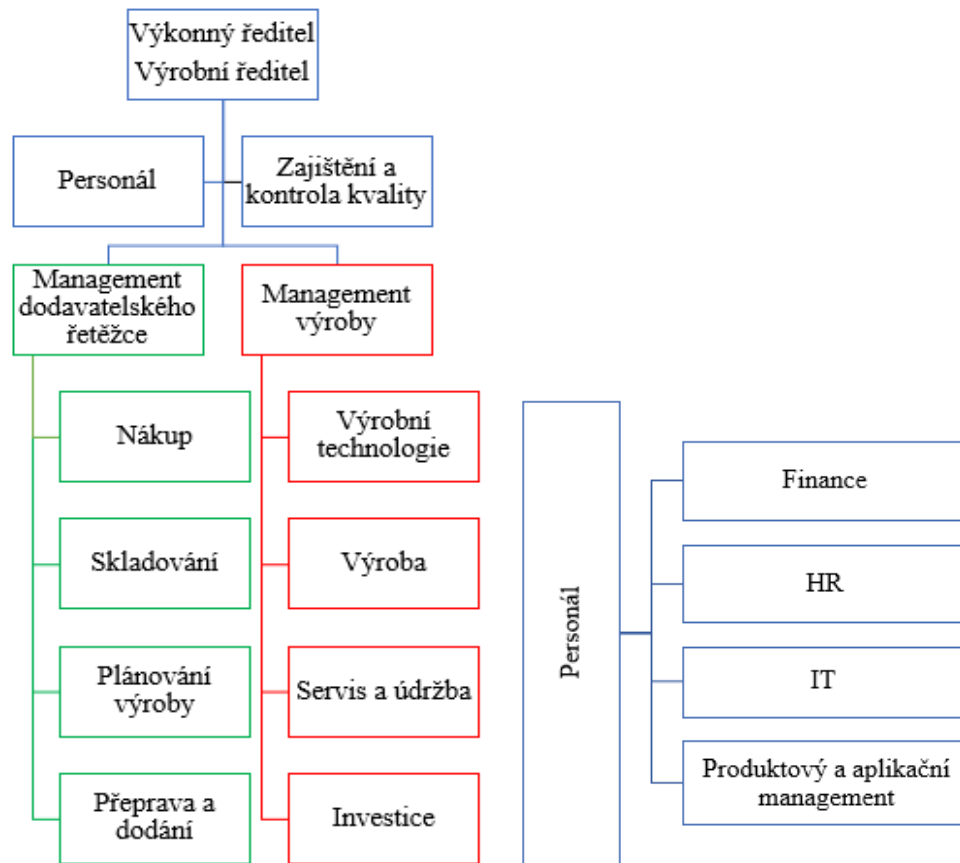
3.1 Základní fakta o společnosti

Společnost XY s. r. o. byla založena zakladatelskou listinou ze dne 9. února 1994 notářským zápisem do Obchodního rejstříku u Krajského soudu v Hradci Králové, a to dne 29. března 1994. Jediným vlastníkem je mateřská společnost XY B. V., sídlící v Nizozemském království. Podnik se zabývá výrobou standartních skladových konstrukcí a skladovými systémy včetně automatizovaného systému vysokého skladování. Povrch je dále upravován práškovými barvami z epoxidového polyesteru.

Firma expeduje zakázky téměř po celé Evropě, ale i Austrálii či Americe. Vyškolený tým projektantů a konstruktérů navrhuje ve většině případů na míru dle přesných požadavků zákazníka. Vlastní výrobní závod byl otevřen v roce 1997 s rozlohou 21 000 m². Od roku 2012 z důvodu zvyšujícího se objemu výroby a omezených kapacit společnost využívá pronajatou expediční halu o rozloze dalších 8 000 m². [3]

Činnost podnikání dle výpisu OR je výroba, obchod a služby, které nejsou uvedeny v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona a dále zámečnictví, nástrojářství. [3]

V čele společnosti stojí dva ředitelé. Jeden zodpovídá za výrobní oblast a druhý ředitel je zodpovědný za oblast dodavatelského řetězce. Celá organizační struktura podniku je zakreslena v obr. č. 4.

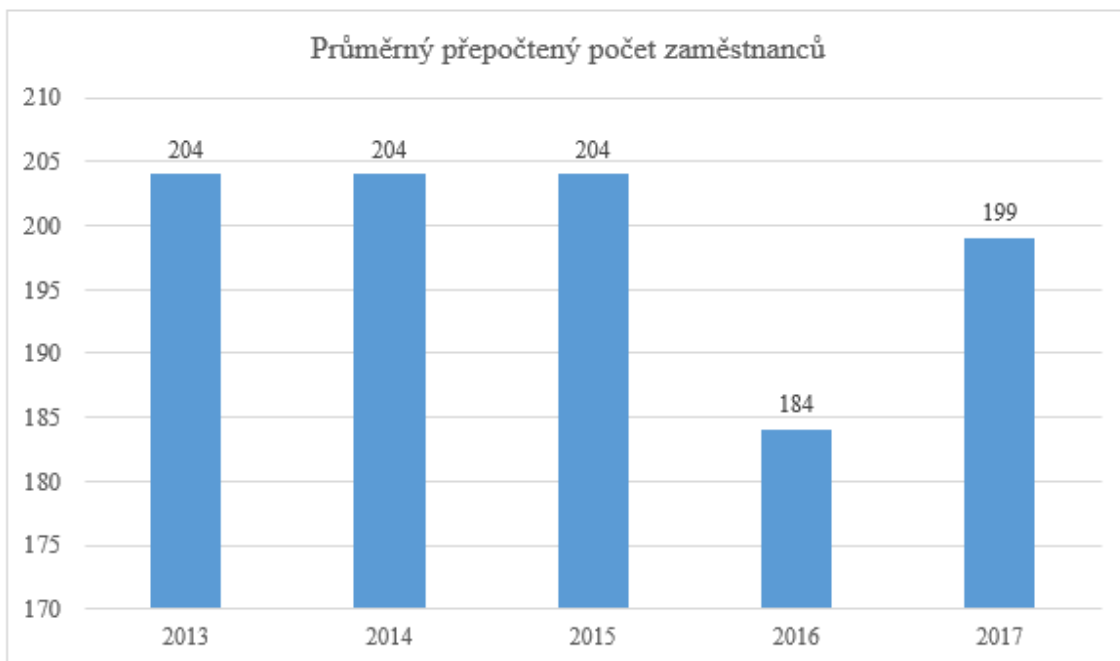

Obrázek 4 - Organizační struktura

Zdroj: upraveno dle [3]

3.2 Ekonomické ukazatele

Tato podkapitola pojednává o vybraných ekonomických údajích v horizontu posledních 5 let, tj. od roku 2013 do roku 2017. Prvním zmíněným ukazatelem je průměrný přepočtený počet zaměstnanců. Jako zajímavost zmíním, že v roce 2013, 2014 i 2015 firma zaměstnávala průměrně 204 lidí. V roce 2016 došlo k mírnému poklesu zaměstnanců o 22 lidí, což byla nejnižší hodnota v posledních deseti letech. Tato změna byla zapříčiněna outsourcingem podpůrných činností, jako je např. úklid a zajištění chodu firemní kantýny. Vývoj je zachycen v obr. č. 5.

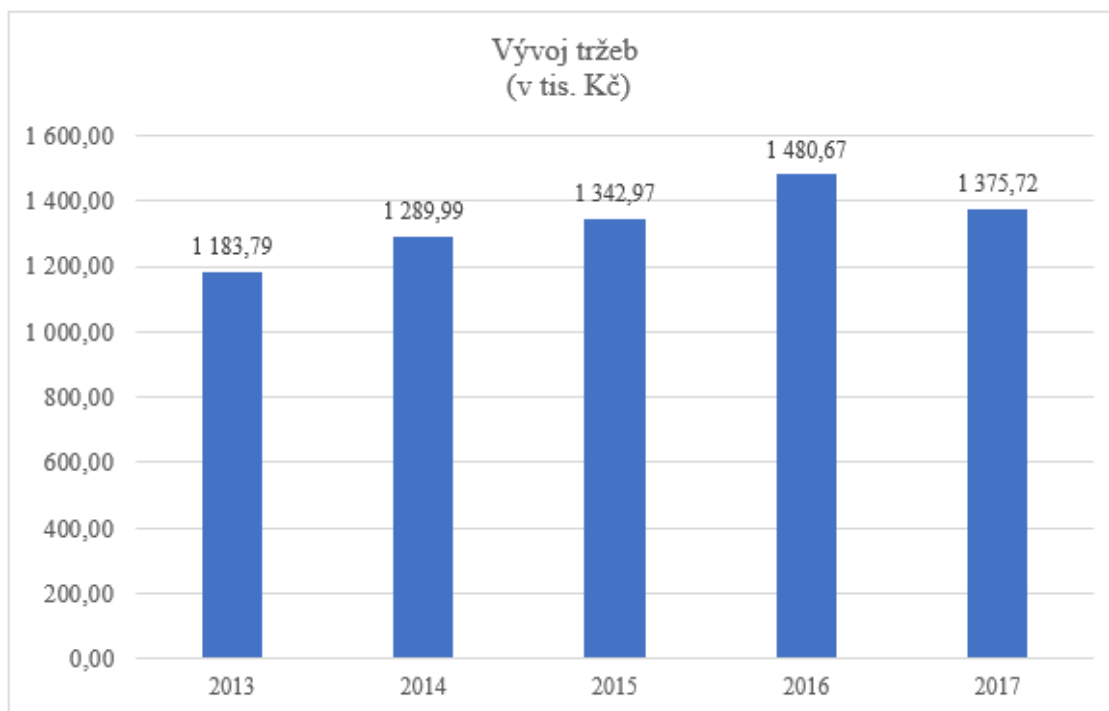

Obrázek 5 - Průměrný přepočtený počet zaměstnanců v průběhu 5let

Zdroj: upraveno dle [3]

Vývoj tržeb v letech 2013 až 2016 měl rostoucí tendenci, nicméně v roce 2017 došlo k poklesu téměř o 105 tis. Kč, což je zřejmé z obrázku č. 5. Společnost se zabývá realizací velkých projektů skladovacích systémů. Tento proces je časově náročný a z důvodu rozpracovanosti během delšího období počínajíc okamžikem výroby na zakázku až po montáž mohou být výsledky tržeb zkreslené. Společnost vyhotoví fakturu vydanou až v okamžiku odevzdání celé zakázky. Tím může být ovlivněno to, že časově i finančně nákladné projekty jsou reálně vyfakturovány a uhrazeny až v následujícím roce, i když zakázka byla přijata v roce předchozím a společnost na této zakázce velkou část roku intenzivně pracovala.

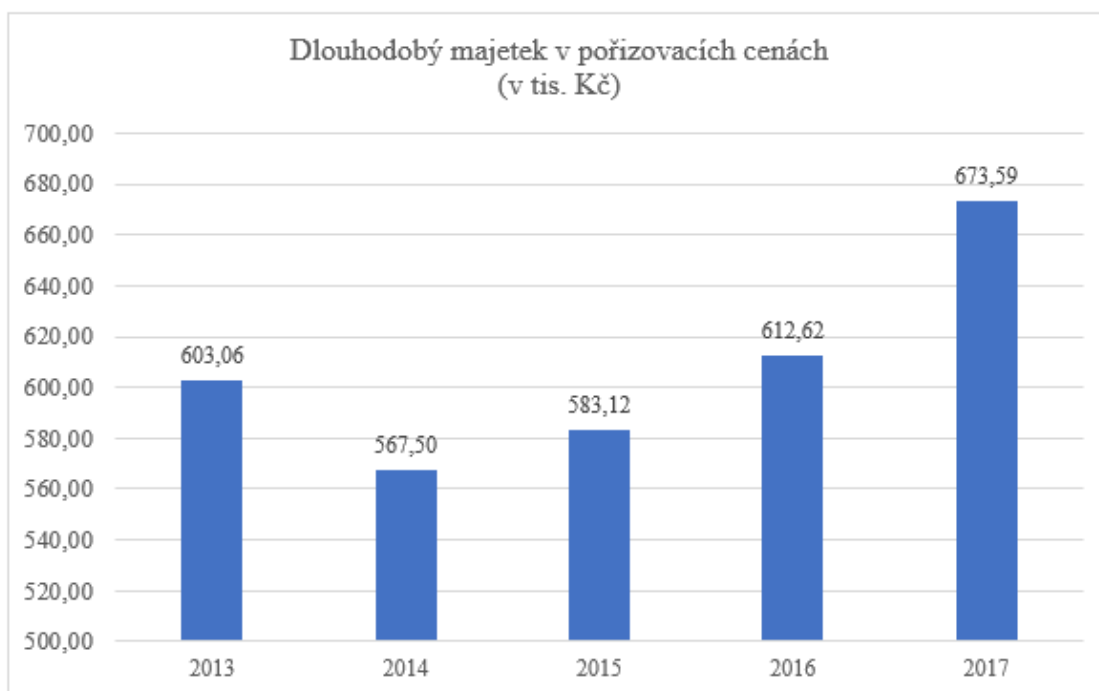
I přesto společnost splnila ve sledovaném roce všechny podstatné cíle, které si stanovila. Ukazatele dosáhly, v některých případech i převýšily, plánované hodnoty. Veškeré investice společnost dokončila dle stanoveného plánu. Pro následující účetní období má XY stejné požadavky, a to vykazovat kladný HV při obratu, který je srovnatelný s předcházejícím obdobím.

Obrázek 6 - Tržby v průběhu 5let

Zdroj: upraveno dle [3]

Společnost momentálně investuje do nových výrobních technologií a započala rozsáhlou rekonstrukci části výrobní haly a administrativní budovy. Z tohoto důvodu došlo k nárůstu hodnoty dlouhodobého majetku, a to o necelých 61 tis., viz obr. 6. Očekává se, že růstová tendence bude z důvodu již zmíněných investic prudce stoupat.

Obrázek 7 - DM v pořizovacích cenách v průběhu 5let

Zdroj: upraveno dle [3]

3.3 Uzávěrkové operace

Společnost je podřízená českým zákonům a vyhláškám a je povinna dodržovat obecné účetní zásady. Majetek oceňuje historickými cenami a účtuje za předpokladu věcné a časové souvislosti. ÚJ považuje za účetní a zdaňovací období hospodářský rok, který začal 1. dubna 2016 a končí 31. března roku 2017. Toto období bude dále nazýváno jako FY2017. V níže uvedených podkapitolách je poté podrobněji rozepsán proces přípravných prací až po zjištění výsledku hospodaření a výpočtu základu daně FY2017 společnosti XY s. r. o.

3.3.1 Přípravné práce

Podnik provádí proces inventarizace majetků a závazků na základě vnitropodnikové směrnice s názvem „Směrnice k provedení inventarizací“. ÚJ provádí inventarizační práce v souladu se zákonem ZoÚ, Vyhláškou č. 500/2002 Sb. a ČÚS č. 007 – Inventarizační rozdíly a ztráty z norem přirozených úbytků a zásob.

Ve výše zmíněné vnitropodnikové směrnici je stanovena inventarizační směrnice, která se skládá z výkonného ředitele, vedoucího oddělení plánování, vedoucího výroby, vedoucího expedice, vedoucího nákupu a vedoucího účetního oddělení. Za inventuru jsou odpovědni předsedové dílčích inventarizačních komisí ve stanoveném úseku a za oblast majetku či závazků, která mu je svěřena. Za vypořádání inventarizačních rozdílů je odpovědný vedoucí

účetního oddělení. V této směrnici jsou také uvedeny přesné požadavky na inventurní soupis včetně bližších specifikací. Musí obsahovat inventární či identifikační číslo a název majetku, počet, způsob zjištění skutečných stavů, okamžik zahájení a ukončení inventury a podpis pracovníků zodpovědných za provedení inventury. Za tento inventurní soupis je zodpovědný předseda dílčí komise. Inventura je poté provedena na základě předem vyhotoveného seznamu jednotlivých druhů majetku a závazků, avšak bez předem uvedeného množství. Skutečně zjištěné množství provedené inventurou se v součtu zapíše k dané položce. Položky, které budou vykazovat nulový stav se v seznamu proškrtávají. Ve vnitřní podnikové směrnici je uvedeno, že takovéto inventarizaci nepodléhá drobný materiál na údržbu a propagaci ani kancelářské potřeby, které nepřekračují jednoměsíční spotřebu. Přímý materiál na zakázky, který je nespotrebovaný a je uveden v hodnotě nedokončené výroby, této inventarizaci taktéž nepodléhá.

Vedoucí nákupního oddělení zodpovídá za ocenění takového materiálu cenou posledního nákupu. Za dokladovou inventuru je zodpovědný vedoucí účetního oddělení. Stav, který se zjistí dokladovou a fyzickou inventurou je nutno dále porovnat s účetním stavem a případné zjištěné odchylky vypořádat. V případě, že se při inventarizaci zjistí, že je majetek nějakým způsobem poškozený a nebude rentabilní ho uvést zpět do provozu, výkonný ředitel může rozhodnout o jeho jednorázovém odpisu do škod.

Stanovená inventarizační komise je zodpovědná, že provede rekapitulaci všech výsledků, které byly při inventarizaci zjištěny a výsledky interpretuje prostřednictvím souhrnné zprávy, která obsahuje i návrh na vypořádání zjištěných mank a přebytků. Toto je povinna provést nejpozději do 15 dnů od odevzdání zpráv všech dílčích komisí. Za provedení je odpovědný předseda podnikové komise. Před samotným vyčíslením mank a přebytků je nutno zajistit, zda nedošlo k neúmyslným záměnám a pokud ano, je nutno tuto záměnu zdokumentovat. Za tuto dokumentaci je zodpovědný vedoucí plánování a vyrovnání schvaluje taktéž předseda podnikové komise. Vedoucí účtárny je také zodpovědný za zaúčtování případných mank a škod, a to do běžného účetního období. A dále je také zodpovědný za archivaci inventarizační dokumentace, a to po dobu 5 let od provedení. Dále je povinen udržovat tuto vnitropodnikovou směrnici aktuální.

Společnost dále vyhotovuje harmonogram prací a odpovědnosti za ně. Mj. také soubor, ve kterém jsou uvedeni členové inventarizačního týmu včetně jejich kontaktních údajů. Dále se stanovuje postup inventarizačního týmu a jednotlivých inventarizačních skupin. Inventura je

zahájena vydáním písemného pokynu výkonného ředitele společnosti, ve kterém specifikuje termín, rozsah a organizaci inventury pro daný fiskální rok. Termín inventarizačních prací byl stanoven na 11. kalendářní týden s ohledem na ukončení fiskálního roku dnem posledního března. Tímto příkazem byla také pověřena osoba, která bude zodpovědná za organizační tým a dále bylo stanoveno jmenné složení inventarizační komise. Bylo ujednáno také datum, při kterém inventarizační komise vyhodnotí závěry inventury. Před započítáním samotné inventury proběhly také organizační schůzky s vedoucími jednotlivých sčítacích skupin, které dále korigovali práce svých podřízených. Podnik dále eviduje výkaz odpracovaných hodin všech zaměstnanců podílejících se na inventuře v průběhu celého roku, což spatřuji jako užitečný nástroj pro následné měření efektivnosti a nákladnosti celého procesu inventarizace.

Ve výše zmíněném harmonogramu prací je uvedeno podrobné rozplánování inventarizačních operací včetně termínu, popisu a odpovědného oddělení. Já zmíním pouze část činností, které jsou v tomto rozpisu uvedeny. Prvním zápisem tohoto harmonogramu bylo stanovení přesného termínu inventury včetně dalších informací. Tato činnost byla započata minimálně 8 týdnů před samotným začátkem inventury. Ve lhůtě 4-6 týdnů před stanovením inventury byl vedoucí inventury povinen rozeslat informaci všem zaměstnancům o plánované inventuře, dále byly stanoveny a definovány inventarizační skupiny a sestaven inventarizační tým atd. 2 týdny před zahájením inventury byl např. vytvořen adresář na sdíleném úložišti ve firmě, kde byly ukládány veškeré potřebné materiály a dále byla svolána schůzka s inventurním týmem a vedoucími inventurních skupin. V den inventury byl rozeslán ve stanovený čas zákaz veškerých postingů do systému, jako např. příjem a výdej zboží. Následně účetní oddělení stáhlo evidenci skladových zásob ze systému. Společnost využívá informační program SAP, proto je nezbytné zanást do jeho evidence zjištěné výsledky vytvořením inventurního dokumentu ve zmíněném programu, ve kterém proběhne porovnání zjištěných stavů se stavem v evidenci a následným zaúčtováním případných rozdílů. Po provedení inventury je také nezbytné informovat zaměstnance o opětovném povolení postingů do systému. Výstupem celého procesu byl protokol o inventurních rozdílech, který vydali členové inventarizační komise.

Společnost využívá analytickou evidenci k účtu 549, a to 549100 – Inventarizační rozdíly suroviny, který vykazoval k 31. březnu 2017 manko ve výši 57 tis. Dále účet 549200 – Inventarizační rozdíly polotovary s mankem ve výši 40 tis. Kč a účet 549300 – Zůstatková cena poškozeného HM taktéž s mankem ve výši 10 tis. Kč

XY dále oceňuje pohledávky ve jmenovité hodnotě, kterou následně poníží o případné opravné položky. Krátkodobé pohledávky za FY2017 po lhůtě splatnosti ÚJ evidovala ve výši 5 372 tis. Kč, což je téměř 7,5 % z celkové výše veškerých krátkodobých pohledávek ve sledovaném roce. Krátkodobý závazek z obchodních vztahů po lhůtě splatnosti činil 18 688 tis. Kč. Tato hodnota tvoří 8,5 % všech krátkodobých závazků. Společnost neevidovala žádný krátkodobý závazek, který by byl starší více jak jeden rok.

3.3.2 Dlouhodobý majetek

Dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek ÚJ definuje jako takový, který má dobu použitelnosti delší než jeden rok a jeho cena je vyšší než 40 tis. Kč u majetku hmotného a více než 60 tis. Kč u nehmotného majetku. Oba druhy majetku společnost eviduje v ceně pořízení. ÚJ stanovila, že DHM, jehož cena je nižší než 40 tis. Kč a DNM, jehož cena je nižší než 60 tis. Kč v rozvaze není vykazován, ale je zaúčtován do nákladů v roce pořízení. Ve FY2017 došlo k částečné obměně kancelářského nábytku. XY časově rozlišovala účtování tohoto drobného a dalšího majetku. Náklady bude postupně rozpouštět po dobu 24 následujících měsíců. Celková kumulovaná hodnota majetku, který ÚJ z výše uvedených důvodů nevykazovala v rozvaze činil 18 393 tis. Kč u DHM a 342 tis. Kč u DNM, konkrétně se jednalo o software. Náklady na technické zhodnocení se připočítávají k pořizovací ceně. Opravy a údržba je účtována do spotřeby, tedy do nákladů. [3]

K ocenění dlouhodobého majetku vlastní výroby společnost XY zohledňuje přímý materiál, přímé mzdy a dále režijní náklady, které jsou přímo spojené s výrobou až do okamžiku aktivace majetku.

Celková hodnota majetku za rok FY2017 činí 665 tis. Kč. Oproti loňskému roku se tato hodnota zvýšila téměř o 37 tis. Kč. Společnost v posledních několika letech investuje do nových výrobních technologií. Nejvýznamnějším přírůstek v této kategorii ve FY2017 bylo pořízení svěšovacího robota k nátěrové lince v hodnotě 6 183 tis. Kč a nákup letného stolu k profilové lince za 3 274 tis. Kč. [3]

Nástroje, které byly pořízeny od FY2017 společnost odepisuje lineárně po dobu čtyř let. V případě individuálního posouzení může být doba odepisování zkrácena až na dobu jednoho roku. Majetek (a technické zhodnocení) pořízené do 31.3.2010 je odepisován lineárně, majetek pořízený později zrychleně. Z tohoto důvodu se metody odepisování majetku míší, což je zřejmé z tabulky č. 13, ze které lze vyčíst také dobu odpisování u jednotlivých majetkových složek.

Významnou položkou z oblasti technického zhodnocení byla modifikace profilové linky, za kterou společnost zaplatil 2 184 tis. Kč. [3]

Majetek, který má ÚJ v pronájmu odepisuje pronajímatel. XY majetek účtuje tak, že leasingové splátky zahrne rovnoměrně do nákladů po celou dobu trvání nájmu. V okamžiku ukončení nájmu a následném odkoupení předmětu leasingu je takovýto majetek zařazen do majetku společnosti v zůstatkové kupní ceně. Zisky, resp. ztráty z prodeje nebo vyřazení majetku ÚJ stanovuje jako rozdíl výnosů z prodeje a účetní zůstatkovou hodnotu majetku k datu prodeje a následně je zanesse do výkazu zisku a ztrát. ÚJ nemá žádný majetek najatý formou finančního leasingu. Několik položek DM ale využívá formou operativního leasingu. Společnost disponuje najatými automobily, za které zaplatila ve FY2017 981 tis. Kč. XY má dále v pronájmu VZV vozíky, za které ve sledovaném období zaplatila 5 821 tis. Kč a fixační stroj, jehož poplatky činily 38 tis. Kč. Jak již bylo zmíněno v úvodu této kapitoly, společnost využívá najatou expediční halu. Celkové náklady za tento pronájem ve FY2017 byly 11 305 tis. Kč. Poslední položkou operativního leasingu jsou tisková a kopírovací zařízení, za které firma zaplatila 294 tis. Kč. [3]

Tabulka 13 - Odepisování majetku

Druh majetku	Metoda	Doba
Stavby	lineární/zrychlená	40
Stroje, přístroje a zařízení	lineární/zrychlená	10
Přístroje, zařízení a vybavení	zrychlená	5
Dopravní prostředky	zrychlená	5
Ostatní DHM	zrychlená	3
Software	zrychlená	3

Zdroj: upraveno dle [3]

Celkové odpisy v roce 2017 činily 367 tis. Kč. Největší podíl v této hodnotě zaujímají stavby a SMV (především výrobní stroje), což je zřejmé z následující tabulky č. 14.

Tabulka 14 - Hodnoty odpisů za rok 2017

Položka	Hodnota odpisu (v tis. Kč)
Software	596
Stavby	98 474
Hmotné movité věci a jejich soubory	262 872
Celkem	361 942

Zdroj: upraveno dle [3]

3.3.3 Zásoby

Společnost mezi zásoby řadí materiál, náhradní díly a nedokončenou výrobu. ÚJ oceňuje veškeré druhy zásob v pořizovacích cenách, které zahrnují cenu pořízení, celní poplatky, skladovací poplatky související s expedicí a dopravné za dodání do místa výroby. K ocenění úbytku materiálu používá metodu váženého aritmetického průměr, kde je postup výpočtu následovný. Hodnotu zásob na skladě v Kč zvýší o poslední přírůstek zásob v Kč a vydělí hodnotou stávajících zásob v měrných jednotkách zvýšených o poslední přírůstek taktéž v měrných jednotkách. Nedokončenou výrobu a hotové výrobky oceňuje ve vlastních nákladech, ve kterých je zahrnut materiál, práce a část výrobních režijních nákladů dle stupně rozpracovanosti. Úbytek nedokončené výroby a hotových výrobků je oceňován standartními cenami.

Pro účtování zásob používá společnost průběžný i periodický systém. Průběžným způsobem neboli způsobem A, ÚJ účtuje strategický materiál, tudíž je tato metoda použita u většiny zásob. Periodickým způsobem neboli způsobem B, podnik účtuje méně významné položky jako je např. obalový materiál, kancelářské potřeby a chemické látky, tj. oleje a emulze používané ve výrobě.

Hodnota zásob k rozvahovému dni činila 216 960 tis. Kč. Účet 119 – Materiál na cestě k 31. 3. 2017 žádný zůstatek, neboť v období uzávěrky nenastala situace, kdy by byla převzat doklad bez fyzického přijetí materiálu. Na účet 139 – Zboží na cestě ÚJ neúčtuje, neboť nenakupuje žádné položky za účelem dalšího prodeje bez předchozích úprav.

3.3.4 Přechnodné položky

Z důvodu nemožnosti dodržet pravidlo účtování nákladů a výnosů do období, s nímž věcně a časově souvisí využívá ÚJ účty časového rozlišení. Tento postup upravuje také ve vnitropodnikové směrnici „Směrnice pro časové rozlišování“. Dle této směrnice musí být každý doklad posouzen dle stanovených hledisek. Pokud se vystavený doklad týká jiného

účetního období, než ve kterém je vystaven, pak vystavovatelé tohoto dokladu jsou povinni tuto skutečnost výslovně uvést na doklad, pokud to z něj přímo nevyplývá. Zodpovědnost za zaúčtování do správného účetního období s použitím metodiky časového rozlišení, nesou pracovníci účetního oddělení. Časové rozlišení je použito vždy, je-li znám účel, přesná částka a období, kterého se účetní případ týká. Dle této směrnice je také nutno vystavit faktury v účetním období na veškeré provedené a dle smlouvy řádně ukončení práce.

ÚJ k rozvahovému dni vykázala pouze jeden účet časového rozlišení, a to konkrétně účet 381 – Náklady příštích období, který dále rozlišovala analytickou evidencí. Na účtu 381400 – Náklady příštích období účtovala o pojistném, se zůstatkem 58 189 tis. Kč a na účtu 381800 – Náklady příštích období účtovala o ostatních nákladech souvisejících s následujícím obdobím, u které činil zůstatek 489 157 tis. Kč k rozvahovému dni. Tyto zmíněné účty zahrnují zejména platby za pronájem pozemků parkoviště a pojištění odpovědnosti na následující rok. Dále na tomto účtu bylo zaúčtováno předplatné služeb pro servisní podporu snímačů barcodů a zálohových knihoven.

ÚJ dále využívá odhady a předpoklady, které by mohly mít vliv na vykázané hodnoty majetku a závazků k datu účetní závěrky a na vykázané hodnoty nákladů a výnosů za stanovené období. Vedení společnosti proto stanovuje takovéto odhady na základně dostupných a relevantních informací, nicméně skutečné hodnoty mohou být v budoucnu odlišné.

V oblasti dohadných účtů využila XY účtu 389 – Dohadné účty pasivní, ke kterému zahrнула dodávky materiálu, polotovarů, služeb a drobného výrobního materiálu, které nebyly do konce účetního období vyfakturovány. Byly zde také zahrnuty nevyfakturované dodávky za energii, vodu a služby agenturních pracovníků. Zůstatek tohoto účtu byl ke dni 31. 3. 2017 ve výši 31 718 tis. Kč.

3.3.5 Rezervy

XY s. r. o. vytváří rezervy z důvodu pokrytí budoucí rizik a výdajů, u nichž zná účel a je zde vysoká pravděpodobnost, že tyto události nastanou, ale ÚJ nezná přesnou částku nebo datum, v němž mohou nastat. Ve jmenované společnosti byly v roce 2017 vytvořeny rezervy na nevybranou dovolenou, daň z příjmů a rezervu na audit a odměny managementu.

Nejvýznamnější položkou v této kategorii byla rezerva na nevybranou dovolenou. Při její tvorbě postupovala ÚJ na základě výsledků analýzy nevybrané dovolené za předchozí fiskální rok v porovnání s průměrnými mzdovými náklady zahrnující náklady na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění. Jedná se o nejvýznamnější rezervu v roce 2017 ve výši 1 876 tis. Kč.

Rezerva na daň z příjmů byla k rozvahovému dni tvořena z toho důvodu, že stanovení výše daňové povinnosti následovalo až po okamžiku vyhotovení účetní závěrky. Následující účetní období rezervu ÚJ rozpustí a zaúčtuje výslednou daňovou povinnost. V rozvaze je tato položka ponížena o zaplacené zálohy na DPPO.

3.3.6 Kurzové rozdíly

Jak již bylo zmíněno, XY s. r. o. obchoduje nejen s tuzemskými subjekty, ale i s obchodními partnery z Evropy, Austrálie nebo Ameriky. Z tohoto důvodu vznikají ÚJ kurzové rozdíly, s kterými je nutno se náležitě vypořádat v souladu se ZoÚ, § 60 vyhlášky č. 500/2002 Sb. a ČÚS č. 006 – Kursové rozdíly.

ÚJ používá pro přepočet transakcí v cizí měně pevný měsíční kurz, na základě kurzu vyhlášeného ČNB k prvnímu dni tohoto období. V průběhu fiskálního roku XY účtuje pouze těch kurzových ziscích, resp. ztrátách, které byly realizovány.

Dále přepočítává aktiva a pasiva v cizí měně dle kurzu, které stanoví mateřská společnost, kterou je XY vlastněna. Kurzové zisky, příp. ztráty, které nebyly realizovány ÚJ zachycuje v HV.

V roce 2017 vykázala kurzovou ztrátu ve výši 5 324 tis. Kč a kurzový výnos ve výši 2 085 tis. Kč, který vykázala ve VZZ v položce Ostatní finanční výnosy, resp. náklady.

3.3.7 Opravné položky

ÚJ dodržuje zásadu opatrnosti a z tohoto důvodu tvoří opravné položky v případě, pokud došlo ke snížení ocenění. Opravné položky jsou tvořeny k zásobám a pohledávkám. K 31. březnu 2017 nebyla tvořena žádná opravná položka k dlouhodobému majetku.

V případě, kdy došlo ke snížení ocenění zásob v účetnictví a je toto snížení pouze přechodného charakteru, postupuje ÚJ mj. na základě věkové analýzy zásob. Konkrétně společnost vytvořila opravnou položku k materiálu a polotovarům. Při její tvorbě vycházela z analýzy četnosti nákupu a pohybu materiálu. Hodnota opravné položky k materiálu činila za FY2017 1 291 tis. Kč a k polotovarům 1 449 tis. Kč.

Dále byla vytvořena opravná položka ke skladu náhradních dílů, u které vedení společnosti vycházelo z analýzy četnosti nákupu, pohybu a upotřebitelnosti. Ve skladu náhradních dílů se evidují čerstvě pořízené náhradní díly, ale i díly, které byly pořízeny dříve, případně byly demontovány. Výše této opravné položky za sledovaný rok 2 504 tis. Kč.

Další skupinou opravných položek jsou opravné položky k pohledávkám. Pohledávky společnost oceňuje při vzniku jmenovitou hodnotou, kterou následně sníží o vytvořené opravné položky. Ty jsou stanoveny na základě analýzy platební schopnosti zákazníků a věkové struktury daných pohledávek. Opravná položka k pochybným pohledávkám k rozvahovému dni činila 269 tis. Kč.

V tabulce č. 15 je zobrazen přehled veškerých opravných položek včetně jejich výše tvořených ve FY2017.

Tabulka 15 - Opravné položky XY s. r. o. (v tis. Kč)

	Opravná položka k zásobám	Opravná položka k pohledávkám	Celkem
Zůstatek k 31.3.2016	6 369	199	6 568
Tvorba	5 243	70	5 313
Rozpuštění/Použití	6 368	-	6 368
Zůstatek k 31.3.2017	5 244	269	5 513

Zdroj: upraveno dle [3]

3.3.8 Zjištění hospodářského výsledku

XY s. r. o. prodává většinu svých výrobků a služeb v rámci skupiny podniků. Kromě ČR obchoduje i se subjekty z jiných států Evropy, ale také vyváží do Austrálie či Ameriky.

V tabulce č. X jsou podrobně rozepsány výnosy z běžné činnosti podniku s rozdělením transakcí v rámci skupiny i mimo ni.

Tabulka 16 - Výnosy z běžné činnosti za FY2017 (v tis. Kč)

Tržby	Mimo skupinu					Ve skupině				
	2017					2016	2017			2016
	ČR	Evropa	Austrálie	Amerika	Celkem		Evropa	Amerika	Celkem	
Z prodeje vlastních výrobků	10 344	345 865	4 892	4 907	365 998	401 493	942 637	63 847	1 006 484	1 074 273
Z prodeje služeb	392	0	0	0	392	437	2 842	0	2 842	4 471
Celkem	10 726	345 865	4 892	4 907	366 390	401 930	945 479	63 847	1 009 326	1 078 744

zdroj: upraveno dle [3]

V roce 2017 vykázala společnost HV před zdaněním ve výši 46 059 tis. Kč, který se skládal z provozního HV v hodnotě 49 371 tis. Kč a dále ze záporného finančního HV v hodnotě -3 312 tis. Kč.

3.3.9 Výpočet daně z příjmů

ÚJ sestavuje účetní závěrku v plném rozsahu, podléhá konsolidaci a povinnému auditu. Z těchto důvodů DPPO v podniku člení na daň splatnou a daň odloženou. Postup při výpočtu a účtování odložené daně upravuje vnitropodniková směrnice „Směrnice upravující postup při účtování o odložené dani“.

Splatná daň se skládá z odhadu, který ÚJ vypočítá z daňového základu za použití daňové sazby pro aktuální období a veškerých doměrek a vratek za minulá období. Tento odhad ÚJ stanovuje na základě kalkulace, které vyvstává z porozumění a interpretace ZDP k datu účetní závěrky. Dle odlišné interpretace právních předpisů třetích osob i orgánů veřejné správy, se finální výše DPPO vykázaná v účetní závěrce může měnit dle stanoviska nadřízeného finančního úřadu.

Odloženou daň ÚJ zjišťuje na základě dočasných rozdílů mezi účetní a daňovou hodnotou majetku a závazků, případně i daňové ztráty. Dále ÚJ použije očekávanou sazbu pro DPPO, ve kterém by měla být daňový závazek nebo pohledávka uplatněna. O odložené daňové povinnosti podnik účtuje pouze tehdy, pokud je pravděpodobnost, že bude v následujících účetních obdobích uplatněna. Odložená daň není ve výkazu zaúčtována v případě, pokud se vztahuje k položkám, které jsou účtovány přímo do vlastního kapitálu a tato související odložená daň je zahrnuta do vlastního kapitálu. Pro výpočet byla použita aktuální daňová sazba DPPO, tj. 19 %. ÚJ také ve FY2017 optimalizovala daňový základ uplatněním poskytnutých darů, a to ve výši 156 tis. Kč.

Společnost účtuje s rezervou na daň z příjmů, poté reportuje daň skutečnou v termínu podání daňového přiznání, tj. 30. září. Ve finální kalkulaci zohledňuje také náklady minulých období a poté vyčíslí finální doplatek nebo přeplatek. Splatná daň z příjmů obsahuje odhad daně za zdaňovací období, tj. FY2017 a rozdíl mezi odhadem daně a konečným výsledkem skutečné daňové povinnosti za sledované období. Odhad daně činil 7 344 tis. Kč. ÚJ ve FY2017 nezaplatila žádnou daň podle dodatečného výměru na základě kontroly od příslušného finančního úřadu. Výsledný odhad daně byl poté snížen o 102 tis. Kč, neb společnost zaměstnávala ve sledovaném období několik osob se zdravotním postižením.

V tabulce č. 17 je přehled odložených daňových pohledávek a závazků za FY2017 a pro zajímavost porovnání s FY2016.

Tabulka 17 - Vykázané odložené daňové pohledávky a závazky za FY2017 a FY2016 (v tis. Kč)

Položka	Pohledávky		Závazky		Výsledná odložená daň	
	2017	2016	2017	2016	2017	2016
Rozdíl mezi účetní a daňovou zůstatkovou cenou DHM	-	-	-18 203	-16 569	-18 203	-16 569
Opravné položky zásob a majetku	996	1 210	-	-	996	1 210
Rezervy	657	707	-	-	657	707
Odložená daňová pohledávka/závazek	1 653	1 917	-18 203	-16 569	-16 550	-14 652

zdroj: upraveno [3]

Celková hodnota DPPO vykázaná ve VZZ činila ve FY2017 9 148 tis. Kč, z čehož 7 250 tis. Kč tvořilo daň z příjmů splatnou a 1 898 tis. Kč daň z příjmů odloženou. Výsledek hospodaření po zdanění pro účetní období fiskálního roku 2017 činil 36 911 tis. Kč.

Společnost uvažuje o rozdělení zisku následovně [3]:

- 200 tis. Kč přidělit do sociálního fondu,
- 34 900 tis. Kč vyplatit ve formě podílů na zisku společníkům,
- zbývající část převést na účet nerozdělených zisků minulých let.

4 NÁVRH ZMĚN A ZLEPŠENÍ

Při zpracování této bakalářské práce nebyly odhaleny postupy, které by byly v rozporu s výše uvedenými právními předpisy a nebyly zjištěny ani význačné nedostatky. ÚJ při své činnosti dodržuje veškerá pravidla a zásady, které jsou stanoveny, jako např. zásadu akruálního principu, neboť využívá účtu časového rozlišení 381 – Náklady příštích období. Dále dodržuje také např. zásadu věrného a poctivého zobrazení, neboť tvoří opravné položky u takových zásob a pohledávek, kde došlo k přechodnému snížení ocenění.

Přestože z mého pohledu si společnost počíná na velice uspokojivé úrovni bez větších vad, níže zmíním několik doporučení, na které by se podnik mohl v budoucnu zaměřit.

Společnost tvoří pouze rezervy na nevybranou dovolenou, daň z příjmů, rezervu na audit a odměny managementu. Všechny tyto rezervy patří do skupiny účetních rezerv, tudíž nejsou daňově uznatelné a XY díky nim nemůže optimalizovat svoji daňovou povinnost. ÚJ netvoří žádnou daňově uznatelnou rezervu. Mým doporučením v této oblasti je tvorba zákonné rezervy na opravu DM. Podnik momentálně zahájil rozsáhlou opravu administrativní budovy. Do dalších let ale ÚJ počítá také s opravou vnější části budovy a dalšího vybavení, tudíž by tvorba této rezervy byla opodstatněná. Dle zjištěných informací ÚJ tuto rezervu aktuálně netvoří z důvodu velké časové a procesní náročnosti a dle aktuální organizační a kapacitní situace zde není dostatečný prostor např. pro zpracování podrobné projektové dokumentace.

Dalším bodem pro zlepšení navrhuji modernizovat proces uzávěrkových prací. Přestože společnost disponuje s vnitropodnikovým informačním systémem SAP, aktuálně s tímto programem kooperuje v rámci inventarizace pouze částečně, např. pro stahování majetkových a závazkových stavů z evidence jako podklad pro inventuru a do tohoto systému pak v návaznosti na zjištěné inventarizační rozdíly proběhne posting výsledků. Zaměstnanci mimo to tvoří několik duplicitních excelovských tabulek, přestože by do budoucna mohla rozvíjet aktuální nastavení a využít možnost informačního systému. Tato změna v informačním systému by pro začátek představovala určité finanční náklady na implementaci této změny a vytvoření příslušných transakcí a oprávnění v programu, nicméně tuto změnu spatřuji jako rentabilní vzhledem k usnadnění nejen započetí procesu inventarizace, ale jeho následného průběhu a vypořádání.

Dále také navrhuji digitalizaci veškerých dokumentů. Ačkoliv XY již částečně zavádí štihlou administrativu, stále disponuje velkým množstvím papírových dokumentů. Při mém zkoumání pro tuto bakalářskou práci jsem např. zjistila, že některá oddělení se potýkala s problémy

s dohledáním potřebných dokumentů pro auditory. Veškeré dokumenty byly nalezeny, nicméně digitalizací a zavedení dokumentů do systému formou skenování, přiřazováním čárových kódů a následným spárováním s číslem dokladu v evidenci, by se tento krok jednoznačně zjednodušil a mimo výjimečné technické potíže by toto opatření bylo, dle mého názoru, spolehlivější. Firmě by to přineslo také úspory ze skladování, neboť disponuje vcelku malým archivem, kde je velké množství dokumentů a manipulace s dokumenty z účetního oddělení do archivu je organizačně poněkud náročná.

Při procházení firemní dokumentace jsem také zjistila, že některé vnitropodnikové směrnice týkající se mj. účetní uzávěrky nejsou vždy plně aktualizované a mnohdy mezi odděleními mají odlišnou formální stránku. Šlo pouze o detaily, ale do budoucna v tomto spatřuji jako místo ke zlepšení. Dozvěděla jsem se, že společnost nemá pracovníka, který by měl v náplni práce správu a aktualizaci veškeré vnitropodnikové dokumentace, zejména těchto směrnic. Jednotlivá oddělení si směrnice z jejich oblasti spravují sama a tímto vzniká nesoulad týkající se aktuálnosti uvedených informací a zřídka i formální stránky. Doporučuji tedy, aby byla stanovena osoba, která se těmito směrnici bude zabývat a např. jednou ročně, před koncem účetního období, dá tyto směrnice do souladu s aktuálním stavem.

Posledním doporučením v této bakalářské práci je provádět častější inventuru zásob, např. z hlediska obrátkovosti či ceny v určitém kratším časovém intervalu, ideálně čtvrtletně. Domnívám se, že toto by přineslo značnou časovou úsporu při finální inventarizaci na konci účetního období, neboť zaměstnanci na tomto úkonu na konci období tráví opravdu značnou část několika dnů své pracovní doby. Vymizel by také časový tlak a stresové situace, které se v tomto období kvůli svému načasování mohou objevit.

Společnost vykazuje tržby, které jsou ve sledovaném horizontu bez významných výkyvů. Ke svému financování nevyužívá žádného dlouhodobého úvěru či jiné větší finanční výpomoci od třetích stran. O finančním zdraví a stabilitě podniku svědčí také to, že společnost pro tento a následující hospodářský rok intenzivně pracuje na implementaci investičního plánu. Ve FY2017 započala nákladnou rekonstrukci administrativní budovy. V tomto roce také vedení společnosti pořídilo prvního robota, který se zabývá svěšováním komponentů v nátěrové lince.

Kromě kladného hospodářského výsledku a srovnatelného obrátu, jako v předcházejících letech, se XY do následujícího období zaměřuje také na zefektivnění procesů a ve více oblastech zavádí tzv. lean metodiku. To přináší nejen příznivé finanční ukazatele, ale i zvýšení kapacity výroby při neměnných nákladech na vyrobený kus. Dále je cílem společnosti rozvést

a zdokonalit systém řízení bezpečnosti práce a řízení kvality dle normy ISO 9001:2010 a řízení ochrany životního prostředí dle ISO 14001:2008.

ZÁVĚR

Cílem práce je vymezení pojmů účetní závěrky a především účetní uzávěrky a vylíčení průběhu uzávěrkových operací ve vybraném podniku.

Tato bakalářská práce je rozdělena do dvou částí, a to na praktickou a teoretickou část. A dále členěna do 4 kapitol. První kapitola je zaměřena na vymezení základních pojmů z oboru účetnictví, jako jsou účetní doklady, účetní knihy a účetní zásady a stručné charakterizování účetní závěrky a uzávěrky, neb se tyto obecné principy prolínají v průběhu celého díla.

Další kapitola s názvem „Průběh účetní uzávěrky“ popisuje veškeré činnosti, z kterých se proces účetních operací skládá, tedy přípravné práce zahrnující počáteční ocenění a přecenění, inventarizaci majetku a závazků a dále doúčtování hospodářských a účetních operací, kde jest zahrnuto vymezení dlouhodobého majetku, zásob, opravných a přechodných položek, kurzových rozdílů, rezerv a odpisu pohledávek. V této kapitole je taky popsána metodika výpočtu výsledku hospodaření včetně výpočtu daně z příjmů. Teoretická část práce je zakončena finální operací z oblasti účetní uzávěrky, kterým je uzavření účetních knih.

Praktická část práce je zaměřena na rozbor účetní uzávěrky ve výrobním podniku XY s. r. o., počínaje představením výrobního podniku od popisných informací, přes vybrané ekonomické ukazatele až po samotný průběh uzávěrkových operací.

Poslední, čtvrtá kapitola, je zaměřena na návrh změn a zlepšení. Při zpracování bakalářské práce nebyly zjištěny žádné skutečnosti, který by byly v rozporu se zákonnými předpisy ani žádné značné nedostatky, přesto je v poslední kapitole bakalářské práce navrženo několik podnětů, které by mohl podnik v budoucnu aplikovat. Např. bylo zjištěno, že podnik tvoří pouze účetní rezervy, tedy takové rezervy, které nejsou daňově uznatelné. Podnětem, kterým by se mohla účetní jednotka v budoucnu zabývat je tvorba rezerv na opravu dlouhodobého majetku, díky kterým bude ÚJ moci optimalizovat svoji daňovou povinnost. Dalším návrhem jest modernizace procesu inventarizace s využitím vnitropodnikového systému SAP. digitalizace veškerých dokumentů namísto papírové formy a průběžné provádění inventarizace u zásob.

Praktická část vychází z reálných dat a výsledků z FY2017, které byly společností poskytnuty formou firemní dokumentace.

POUŽITÁ LITERATURA

- [1] ČECHOVÁ, Petra, Adéla GRODECKÁ a Helena URIEOVÁ. Výsledek hospodaření běžného období. In: *Fučík&Partneři* [online]. Praha: Fučík & partneři, 14.9.2015 [cit. 2018-06-24]. Dostupné z: <http://www.fucik.cz/publikace/vysledek-hospodareni-bezneho-obdobi/>
- [2] DUŠEK, Jiří. *Účetní uzávěrka a závěrka v přehledech: snadno a rychle*. 6. vyd. Praha: Grada, 2011. ISBN 978-80-247-4060-7.
- [3] Firemní dokumentace 2017
- [4] HAUZAROVÁ, Michaela. Účty časového rozlišení v příkladech. In: *Portál Pohoda* [online]. STORMWARE, 2012, 31.7.2017 [cit. 2018-06-24]. Dostupné z: <https://portal.pohoda.cz/dane-ucetnictvi-mzdy/ucetnictvi/ucty-casoveho-rozliseni-v-prikladech/>
- [5] HRUBÝ, Štěpán a Karolina VERNEROVÁ. Technické zhodnocení z daňového i účetního hlediska. In: *FUČÍK&PARTNEŘI* [online]. Praha: Fučík & partneři, 15. 6. 2017 [cit. 2018-06-24]. Dostupné z: <http://www.fucik.cz/publikace/technicke-zhodnoceni-z-danoveho-i-ucetniho-hlediska/>
- [6] CHALUPA, Rostislav, Jiří KADLEC, Jana PILÁTOVÁ, et al. *Abeceda účetnictví pro podnikatele ...* Olomouc: ANAG, 2008. Účetnictví, daně. ISBN 978-80-7263-450-7.
- [7] JANHUBA, Miloslav. *Základy teorie účetnictví*. V Praze: Vysoká škola ekonomická, Nakladatelství Oeconomica, 2005. ISBN 80-245-0852-4.
- [8] KANDLEROVÁ, Kateřina. Účtování na přechodných účtech. In: *Portál Pohoda* [online]. STORMWARE, 2012, 17.9.2014 [cit. 2018-06-24]. Dostupné z: <https://portal.pohoda.cz/dane-ucetnictvi-mzdy/ucetnictvi/uctovani-na-prechodnych-uctech/>
- [9] KOCH, Jiří. *Účetní závěrka podnikatelů za rok 2010*. Český Tešín: Poradce, 2011. ISBN 978-80-7365-323-1.
- [10] KOVANICOVÁ, Dana. *Abeceda účetních znalostí pro každého*. 18., aktualiz. vyd. Praha: Bova Polygon, 2008. ISBN 978-80-7273-152-7.
- [11] KOVANICOVÁ, Dana. *Jak porozumět světovým, evropským, českým účetním výkazům*. Praha: Bova Polygon, 2004. ISBN 80-7273-095-9.
- [12] Leasing z hlediska zákona o dani z příjmů. In: *FUČÍK&PARTNEŘI* [online]. Praha: Fučík & partneři, 4. 8. 2010 [cit. 2018-06-24]. Dostupné z: <http://www.fucik.cz/publikace/leasing-z-hlediska-zakona-o-dani-z-prijmu/>
- [13] MUNZAR, Vladimír, Hana BŘEZINOVÁ a Ludmila MUZIKÁŘOVÁ. *Základy podvojného účetnictví*. Praha: Balance, 1999. ISBN 80-86371-00-X.
- [14] NOVOTNÝ, Pavel, Věra RUBÁKOVÁ a Pavel HROUDA. *Účetnictví pro úplné začátečníky ...* Praha: Grada Publishing, 2007. Účetnictví a daně (Grada). ISBN 978-80-247-5803-9.

- [15] RYNEŠ, Petr. *Podvojně účetnictví a účetní závěrka: průvodce podvojným účetnictvím k ...* Olomouc: ANAG, 2013. Účetnictví (ANAG). ISBN 978-80-7263-793-5.
- [16] SEDLÁČEK, Jaroslav. *Účetnictví podnikatelů: po vstupu do Evropské unie*. Praha: C.H. Beck, 2004. C.H. Beck pro praxi. ISBN 80-717-9859-2.
- [17] STROUHAL, Jiří, OREMUSOVÁ, Petra, ed. *Meritum Téma Účetní závěrka 2007*. Praha: ASPI, 2007. ISBN 978-80-7357-302-7.
- [18] SVATOŠOVÁ, Jana, TRÁVNÍČKOVÁ a Jana PILÁTOVÁ. *Účtová osnova, české účetní standardy - postupy účtování pro podnikatele*. Olomouc: ANAG, 2004. Účetnictví (ANAG). ISBN 978-80-7263-645-7.
- [19] ŠTOHL, Pavel. *Učebnice účetnictví 2017: pro střední školy a pro veřejnost*. Osmnácté, upravené vydání. Znojmo: Pavel Štohl, 2017-. ISBN 978-80-88221-05-0.
- [20] TRUHLÁŘOVÁ, Martina. Změna stavu zásob vlastní činnosti a aktivace. In: *Portál Pohoda* [online]. STORMWARE, 2012, 27.4.2016 [cit. 2018-06-24]. Dostupné z: <https://portal.pohoda.cz/dane-ucetnictvi-mzdy/ucetnictvi/zmena-stavu-zasob-vlastni-cinnosti-a-aktivace-od-r/>
- [21] Účet 563 - Kurzové ztráty. Uctovani.net [online]. [cit. 2018-06-24]. Dostupné z: https://www.uctovani.net/ucet.php?ucet_c=563&popis=Kurzove-ztraty&i=315
- [22] Účet 663 - Kursové zisky. In: *Uctovani.net* [online]. [cit. 2018-06-24]. Dostupné z: https://www.uctovani.net/ucet.php?ucet_c=663&popis=Kursove-zisky&i=299
- [23] *Vyhláška č. 500/2002 Sb.* [online]. [cit. 2018-06-24]. Dostupné z: <https://business.center.cz/business/pravo/zakony/ucto-v2002-500/>
- [24] Vzorový účtový rozvrh pro podnikatele 2016. In: *Portál POHODA* [online]. STORMWARE, 2012 [cit. 2018-06-26]. Dostupné z: <https://portal.pohoda.cz/dane-ucetnictvi-mzdy/ucetnictvi/ucetni-souvztaznosti/vzorovy-uctovy-rozvrh-pro-podnikatele/>
- [25] *Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví* [online]. [cit. 2018-06-24]. Dostupné z: <https://business.center.cz/business/pravo/zakony/ucto/>
- [26] *Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů* [online]. [cit. 2018-06-24]. Dostupné z: <https://business.center.cz/business/pravo/zakony/dprij/cast2.aspx>

PŘÍLOHY

Příloha A - <i>Vzorový účtový rozvrh pro podnikatele</i>	57
--	----

